

H U N G A R I A N M O N I T O R I N G .

1989, július 12.

Szerda.

_ _ _ Ö S S Z E F O G L A L Ó . _ _ _

Hirek tudósítások BUSH amerikai elnök látogatásáról:

A látogatás első óriáról, a várható mai programról. 771.
A MDF memorandummal fordult az amerikai elnökhöz. 772.
Az amerikai elnök Magyarországon. (Összeállítás.) 778.
Megkezdődtek a legfőbb szintű magyar-amerikai megbeszélések. 782
NÉMETH MIKLÓS tárgyal Bush elnökkel. 788.
Az amerikai elnök délelőtti programja. 789.
NÉMETH MIKLÓS exkluzív interjút adott közvetlenül Bush elnökkel folytatott tárgyalásai után. 790.
Marathoni tárgyalás sorozat a magyar vezetés tagjaival és az alternatív szervezetek képviselőivel. 810.
Részletek KOVÁCS LÁSZLÓ államtitkársajtókonferenciájáról.- Ugy gondolom, hogy a látogatás mindenképpen telejsítette és teljesíti a mi várakozásunkat. - 800. 811. 813.
Részletek Bush elnök Közgazdaságtudományi Egyetemen mondott beszédéből. 815.
POZSGAY IMRE sajtóértekezleten számolt be az amerikai elnökkel folytatott tárgyalásairól. 816.
Hét ellenzéki csoportosulás is sajtóértekezletet tartott. 817.
Barba Bush délelőtti különprogramja. 791. 819.
George BUSH fogadást adott az Egy. Államok bpesti nagykövetének rezidenciáján. 835.
Az amerikai elnök 25 millió dolláros alapot javasol a magyar mag gazdálkodás élénkítésére a kongresszusnak. 802. 804.
A BUSH - POZSGAY megbeszélésekről. 805.
A parlamentben 4 magyar-amerikai megállapodást írtaak alá. 805.
NÉMETH MIKLÓS a vasfüggöny dörtháló egy darabját ajándékozta az amerikai elnöknek. 806.

Interjú KOVÁCS LÁSZLÓ pénzügyminisztériumi államtitkárral - Az amerikai elnök látogatása várhatóan ösztönzi a működő tőke-beruházásokat. - 769.

A Magyar Nemzeti Bank kérésére az Egy. Államokban 50 millió dolláros pénzalapot hoznak létre a magyarországi tőke-beruházások finanszírozására. 782.

Az amerikai Béke -hadtest angol nyelvtanárokat küld Magyarországra. 79

KÁDÁR JÁNOS temetésének napján, pénteken, félárbocon leng az állami zászló, az állami intézményeken gyászlobogót helyeznek el. 773.

Kádár János temetése kapcsán ifjabb RAJK LÁSZLÓ kezdeményezte, hogy születi földi maradványait áthelyezzék a Kerepesi-temetőből. 799.

A belügyminisztérium azt igéri az Ausztriában élő magyaroknak, hogy gyors, rugalmas, liberális ügyintézésre számíthatnak hazatérésökkor. 773. 831.

Együttes ülést tartott az országgyűlés kulturális és külügyi bizottsága, a külföldi magyar kulturális intézetek szerepéről. 797. 824.

Interjú Sztankovics Imre nagykövettel, a külügyminisztérium konzuli főosztályának vezetőjével.- Miért kell sokáig sorbaállni egyes országok képviselőiteinél vizumért? 774.

(Folytatás a következő oldalon.)

1989, július 12. Szerda.

(Összefoglaló folytatás.)

Műsorváltozás lesz a Magyar Rádióban holnap és holnapután. 799.

SZOT sajtótájékoztató. - A szakszervezet határozottabb infláció ellenes politikát szorgalmaz. 823.

A Vasas Szakszervezet elnöksége megtárgyalta az Országos Tervhivatal minisztertanácsnak készített jelentését, Borsod megye és főleg Óz meunkaerő helyzetéről. - A szaksszervezet elvetette a Tervhivatal előterjesztését. - 800.

Augusztus végére tömegdemonstrációt terveznek a pécsi uránbányászok bizonytalan helyzetük miatt. 824.

Az ipari tárca azt fontolgatja, hogy néhány csődbe jutott nagyvállalat termelő egységeit, berendezéseit kedvezményes hitelekkel és vagy részesedéssel a kisipari szférának adja át. 833.

A kormány mellé rendelt Vallásügyi Titkárság szerepének és jogkörének tisztázását kéri a Magyar Protestáns Közművelődési Egyesület vezetősége. 833.

A Bécs-Budapest világkiállításról tanácskozott ma Bpesten az osztrák kormány és a magyar ellenzék képviselői. 797. 830.

Ülést tartott a TOT. - Miért tervez áremelést a mezőgazdaság? - 798.

A mezőgazdasági tszek decemberben tartják kongresszusukat. 833.

Folytatódnak az országgyűlési képviselők ellen kezdeményezett visszahívási akciók. - Az érvelés új elemekkel is bővült.- 775.

BISZKU BÉLA felmentését kérte a szakszervezetek számvizsgáló bizottságának elnöki tisztéből. 799.

Nem mond le önként a békéscsabai városi tancás elnöke Gáli Mihály. Visszahívásáról szavazást tartanak. 831.

A veszprémi reformszárny támadja PAPP JÁNOS volt első titkárt. 831.

Lapszemle: DÁTUM. - A nyugati meszgyéken sem könnyű nemzetiségnek lenni- mondja Galambos Ferenc bencés tanár. -- A debreceni menekült táboréletről. 767. --- NÉPSZAVA - Éleshangú pengaváltás, kemény viták a csecsemők kivándorlásáról. 787. --- NÉPSZABADSÁG - HORV. Ferenc képviselő, igazgató szerint mekezdődött a választási kampány és ezért áll az új üzem. 768. --- MÍRŐL ír az IGEN? 777.

A hazai termékek nyugati, illetve nyugati árúk itthoni értékesítésére magyar-amerikai vegyesvállalat alakult Kaposvárott. 808.

Ipargazdák: - A Cédrus kisszövetkezet és a Polaroid cég kapcsolata. 80

Egyeztető tárgyalások eredményeként az orosz nyelvszakos tanárok átképzési költségeit még részben sem lehet megfizettetni a prdagógusokkal. 803.

Falurádió: A tarlóégetés betiltását kérik Dévaványán. 784. - Szükség van-e arra, hogy legyen magyar szőlő és bortermeézők szövetsége? 785. ---- Hogyan hat ki a likörgyár további munkájára a Zwack Péterrel alapított közös vállalkozás? 786.

Külpolitika: Miként látja a világ Bush elnök látogatását? Bezsámolók látogatás amerikai 772. 82, -- prágai 783. 820.-- az NSZK lapok 792.-- a keletnémet sajtó 821. --- Geraszimov véleménye a látogatásról 821. -- párizsi és londoni visszhangok. 821. Élesen támadja a balti köztársaságot a moszkvai Pravda. 795.--
(Folytatás a következő oldalon.)

1989, július 12. Szerda.

(Összefoglaló folytatás.)

Külpolitika: Lengyelországban teljes gőzzel folytatódnak a belpolitikai viták. 826. --- Genscher prágai tárgyalásairól. 826. --- Miként lép el a CGT-én keresztül a francia kommunista párt a kormányzó szocialisták ellen? 829.

HÍRVILÁG: Bsh elnök látogatásának mai eseményei. 837.

Az elnöki látogatásának visszhangja az amerikai tömegkommunikációban. 838.

Moszkvai értékelés a látogatásról. 839.

Csehszlovákiában már nem fogadták ilyen kedvezően a magyar-amerikai barátkozást. 839. 840.

GYRÓSZ KÁROLY az MSZMP főtitkára mond beszédet Kádár János ravatalánál. 839.

Jelcin ismét támadta M. Gorbacsovot. 840.

Barbara Bush mai programjáról. 842.

- o - oOo - o -

1989. július 12. - SZERDA

KOSSUTH - adó

JÓ REGGELT!

6.30 h

Időjárásjelentés:

Többnyire erősen felhős az ég az ország felett, újból esik az eső, általában gyenge a légmozgás. 18 és 22 fok között váltakozik a hőmérséklet. Budapesten borult az ég, itt a fővárosban 19 fokot mértek. Ma estig helyenként változóan felhős lesz az ég, záporok, zivatarok kialakulására lehet számítani. Néhol jégeső is valószínű. A szél a zivatarok környezetében átmenetileg viharossá fokozódik. A csúcshőmérséklet nyugaton 25, keleten 30 fok körül alakul. Késő este 20-25 fok között lesz.

LAPSZEMLE

6.33 h

- Szőlős István összeállítása.

A legkisebb magyar kisebbség a nyugati magyar határ túloldalán, Burgenlandban él, - mindössze pár ezer az őslakos magyar. Közéjük tartozik Dr. Galambos Ferenc bencés tanár-plébános, aki az ausztriai Magyar Intézet igazgatója. A DÁTUM, szabadelvű politikai napilap vele készített interjút és abból kiderül, hogy nemcsak a Kárpátmedence keleti részén, hanem a nyugati megyéken sem könnyű nemzetiséginek lenni, még akkor sem, hogyha egészen mások a gondjaik.

Ugyancsak a DÁTUM kezdett sorozatot a debreceni menekülttábor életéről. Egy frissebb szökött fiatal pár elmondta, hogy a zöldhatáron katonákkal nem találkozott, csak drótakadállyal, az meg le volt döntve. A tábori életet az újonnan érkezők megfelelőnek találták, de közel sem volt ilyen egyértelmű a véleménye a debreceni menekülttábor gondnokának az érkezőkről. Ahányan jönnek, annyi félek és nem mindenkit a nemzeti érzés, vagy a megaláztatás hajt.

Éleshangú pengeváltás, kemény vita a NÉPSZAVÁ-ban az árva csecsemők

(Lapszemle)

kivándorlásáról szóló július 5-i cikkel kapcsolatban. A Szociális és Egészségügyi Minisztérium törvénysértőnek tartja a gyakorlatot, hogy ügyészi vizsgálatot kezdeményeztek a külföldre történő örökbeadásról. Tételezen cáfolja a levél az egy héttel ezelőtti írás ügyészi megállapításait. A Legfőbb Ügyészség pedig röviden - de annál velősebben - kioktatja a minisztériumi főosztályt.

Zalában áll egy új üzem. A szó szoros értelmében áll. A Lenta Épületasztalos és Faipari Vállalat majdnem 14 millió márkáért ajtók gyártására vásárolt nyugatnémet technológiát. Csakhogy a Lentiben készülő ajtók 7-8, sőt 10-ezer Ft-ba kerülnek, egy új házhoz pedig 10-12-re is szükség van, ennyire pedig nincs fizetőképes kereslet. Ha nem áll a gyártósor, akkor is legfeljebb 50 %-os kihasználtsággal működik. És mi erről a Lenta igazgatójának véleménye? - Nos, lejáratási hullám áldozatának tartja magát, lévén HORVÁTH Ferenc országgyűlési képviselő és egyszerűen tudomásul veszi, hogy megkezdődött a választási kampány. Furcsa álláspont, hogy az igazgató a lejáratástól fél és nem a piac farkastörvényeitől. - Mindez a NÉPSZABADSÁG cikkének végső következtetése.

Szintén az MSZMP központi lapjában olvastam a Gvadányi utcában uralkodó háborús állapotokról. Napi 250 nyugati gépkocsi érkezik az országba és Budapesten ennek csak töredékét tudják elvámolni. Éjszakai sorok, állás, várakozólisták, minősíthetetlen magatartás a tulajdonosok részéről, - szóval mindaz, amit kultúrált szolgáltatás és annak hatásaként szoktunk emlegetni. Megoldás úgy tűnik nincs, csak a hisztéria nő a vámemelés hírére, vagy rémhírére.

Magyarországon tilos szeszesített, gyógyszert és cigarettát reklámozni. A MAGYAR HÍRLAP Hétközben rovatából megtudható, hogy ez a tiltás csak azokra vonatkozik, akik betartják. A Stadion Szállónál és MÁV területén ennek az előírásnak nincs híja. A cikkíró másfél nap alatt 18 telefonhívás után sem tudta meg, kinek, mikor és mit szabad reklámozni, - pedig mindenkit megkérdezett.

AZ AMERIKAI ELNÖK LÁTOGATÁSA MAGYARORSZÁGON

6.45. h

- Az amerikai elnök látogatása várhatóan ösztönzi a működő tőke-beruházásokat, - nyilatkozta az éjjel KOVÁCS László külügyminisztériumi államtitkár Kulcsár Istvánnak.

"Az Egyesült Államok elnöke Magyarországon!"

- Éjjel fél 12 az idő, a Vigadóban, - a sajtóközpontban - most sikerült interjút kérnem KOVÁCS László külügyminisztériumi államtitkártól. Bush elnök három és fél órája tartózkodik Magyarországon. Hogyan értékeli államtitkár úr az eddigi három és fél óra légkörét?

- (KOVÁCS) A légkör megfelelt a várakozásnak. Mind a fogadtatás, mind a mód, ahogy Bush elnök megérkezett és ahogy megnyilatkozott. A Kossutéri fogadtatás, - amely a nagy eső ellenére is igen szívélyes volt -, akárcsak STRAUB F. Brunónak, az Elnöki Tanács elnökének megnyitó szavai vagy üdvözlő szavai és NYERS Rezső a vacsoránál mondott pohárköszöntője, kifejezésre juttatta azt, hogy Magyarország, a magyar vezetés, a magyar nép érdeklődéssel várja a nyugati világ vezető hatalmának elsőszámú emberét. A látogatást fontosnak tartja, mert ez Magyarország számára politikai-erkölcsi támogatást ad. Bush elnök megnyilatkozásai azt mutatták és azt erősítették meg, hogy az amerikai vezetés és személy szerint az elnök, nemcsak érdeklődéssel, de szimpátiával figyeli azokat a változásokat, amelyek Magyarországon zajlanak és kifejezésre juttatta azt is, hogy bízik ezek sikerében.

- Volt már egy hivatalos megbeszélés is Bush elnök és STRAUB F. Brunó, az ET elnöke között.

- Egy kötetlen beszélgetés volt, tolmács jelenlétében, de tolmács nélkül, angolul folyt. STRAUB F. Brunó elmondta azt, hogy különösen fontos nekünk ez azért, mert szeretnénk, ha az amerikai vezetés megismerne ennek a példátlan vállalkozásnak a lényegét, amibe Magyarország, a magyar vezetés fogott. Kifejezte az ET elnöke azt a meggyőződését, hogy ha Bush elnök ezt a magyarországi tárgyalásai során ezt alaposabban megismeri, akkor talán méginkább támogatásra méltónak fogja találni. Az elnök pedig megerősítette azt, hogy ő szimpatizál ezekkel a törekvésekkel hozzátéve, hogy - és ezt igen fontosnak tartom -, hogy a látogatásával ő nem akar semmiféle problémát okozni sem a magyar-szovjet viszonyban, sem Magyarország és a szövetségi rendszer más or-

(Interjú KOVÁCS Államtitkárral a Bush-látogatásról...)

szágai közötti viszonyban, hanem úgy a magyarországi, mint az ezt megelőző lengyelországi látogatással, ki akarta fejezni az amerikai vezetés és az amerikai nép szimpátiáját ezekkel a megújulási törekvésekkel, a reformfolyamattal.

- Milyen gazdasági várakozásai vannak a magyar kormánynak a Bush-látogatás kapcsán?

- (KOVÁCS) A magyar kormánynak nem voltak konkrét, pénzösszegben kifejezhető várakozásai. Nem számítottunk - és nem számítunk - sem ségélyre, sem nagyösszegű hitelre, már annál is inkább nem, mert a magyar gazdaságnak ma nem is elsősorban erre van szüksége, hanem működő tőke-befektetésre. Én úgy gondolom, hogy a működő tőke-beruházásokról feltétlen ösztönzően fog hatni az elnök látogatása, hiszen ráirányítja az amerikai vállalkozók figyelmét Magyarországra, de hozzátenném, hogy mivel innen Párizsba utazik az elnök, és ott nyilván a hét legfejlettebb tőkés ország csúcstalálkozóján tájékoztatni fogja partnereit a magyarországi tapasztalatairól, szélesebb értelemben is felkelti majd a Magyarországi iránti figyelmet és érdeklődést. Ezen kívül számol a magyar kormány azzal, hogy megoldást nyernek, vagy legalábbis elmozdulnak a holtponton a régi magyar igények, amelyekről mi azt várjuk, hogy javuljanak a magyar-amerikai kereskedelmi kapcsolatok és a gazdasági együttműködés feltételei. Ilyen a legnagyobb kedvezményes elbánás határidő nélkül történő megadása, az amerikai magántőke-beruházások kormánygaranciáinak Magyarországra történő kiterjesztése, a technológiai transzfer könnyítése, a vámkedvezmények nyújtása és nyugati parti magyar képviselő létrehozása.

- Végül engedjen meg egy technikai kérdést. Ha nem csalódom, a Kossuth Lajos téri fogadtatásnál elmaradtak a Himnuszok, elmaradt a díszszázadnak az ünnepi felvonulása. Mi volt ennek az oka?

- Zuhogott az eső, egy villámgyors egyeztetés a vezetés, illetve a protokollfőnökök között; arra az elhatározásra jutott, hogy tekintsünk el a fogadási ceremónia többi részéről és inkább kezdjük meg a zárt teremben a programot, - tehát a megbeszélést STRAUB F. Brunó és G. Bush között, illetve a vacsorát.

K R Ó N I K A

7.00 h

Jó reggelt kívánok kedves hallgatóink. Július 12-e, szerda van, Pintér Dezső köszönti önöket. ---

Az amerikai elnök magyarországi látogatásának első óráiról, G.Bush várható programjáról Csák Elemér és Kulcsár István készített összefoglalót.

- Az amerikai jött - és még mielőtt látott volna - győzött! Közvetlenségével, meleg szavaival Bush minden bizonnyal már a fogadtatás perceiben megnyerte sok magyar rokonszenvét és megteremtette a hivatalos tárgyalások biztató alaphangulatát. Látogatásának mai, teljes munkanapján az Egy.Államok elnöke találkozik a magyar vezetőkkel. Eszmecsérét folytat az alternatív mozgalmak képviselőivel és a tervek szerint előadást tart a Közgazdaságtudományi Egyetem hallgatói előtt. Bush első budapesti megnyilatkozásaiban több ízben is hangsúlyozta, hogy az amerikai kormányzat határozottan támogatja a magyarországi reformfolyamatokat és szorgalmazta a piacgazdálkodás elmélyítését, illetve a politikában a nézetek versenyét, a pluralizmus megteremtését. Kifejezte reményét, hogy Magyarország a jövőben békében él majd önmagával és elfoglalja az őt megillető helyet egy osztatlan és szabad Európában. Az Egy.Államok és Magyarország együttműködése, a kapcsolatok továbbfejlesztése nemzeti boldogulásunk egyik hajtóereje, - mondta a G.Bush tiszteletére adott díszvacsorán NYERS Rezső. Az MSZMP elnöke kijelentette, hogy a pluralizmus kibontakoztatásához sokat meríthetünk a parlamenti demokráciák hagyományaiból; az amerikai demokrácia tapasztalataiból. Ami pedig a gazdaság talpraállítását illeti, a korszerű, versenyképes gazdaságszerkezet megteremtésében számítunk az Egy.Államok növekvő szerepvállalására, - hangsúlyozta NYERS Rezső. A pártelnök biztosította az amerikai elnököt, hogy Magyarországon barátokkal fog találkozni és a vezetők személyében olyanokkal folytat eszmecsérét, akik törekednek a magyar külpolitika nyitottabbá tételére.

- És még egy eseményről, amelyre az első három óra után került sor. - Késő esti budapesti sajtóértekezletén M.Fritwalter amerikai szóvivőt elsősorban még Bush elnök lengyelországi benyomásairól kérdezték a tudósítók. Egyebek között arról a 10-milliárd dollárról, amelyet sok

(K r ó n i k a)

lengyel várt az elnöktől és varsói látogatásától. Fritzwalter hangsúlyozta: az amerikai magántőke apránként jelentősen hozzájárulhat a lengyel gazdaság fellendítéséhez. Ami a magyarországi fogadtatást illeti, a Fehér Ház szóvivője ezt mondta: "Bush elnököt mélyen meghatotta az a szívélyes fogadtatás, amelyben Magyarország részesítette

-

Az elnöki látogatás amerikai visszhangjáról P.Szabó József tudósít:

- Nem lehet panaszunk, gazdag sajtónk van az Egy.Államokban. Hadd idézzek néhány visszatérő megállapítást Magyarországról: "20 % körüli az infláció, de bőséges az ellátás, gazdag és divatos a butikok kínálata." "Eladósodás és gazdasági gondok, de a legambíciózusabb gazdasági reformok Kelet-Európában." "RADikális törvények a magánvállalkozás támogatására. Megfelelő ösztönzők a külföldi tőkének." "A forradalom máris messze túlmegy a piacon. Tucatszámra alakulnak az új politikai pártok, nagy a készülődés a jövő évi választásokra, melyek valóban szabad választások lesznek." - A veszélyt itt az amerikai sajtóban olyasmikben látják, hogy az ellenzéki pártoknak nemcsak a kampányszervezésben, a kormányzásban sincs tapasztalatuk. Hatalmi vákuum keletkezhet, előfordulhat, hogy a választások nem tudnak erős kormányt produkálni, ami politikai káoszhoz és tartós gazdasági feszültségekhez vezethet. Föltehető, hogy Bush elnök - akit nyilván alaposan fölkészítettek az utazásra - nagyjából ezzel a Magyarországgal érkezett Budapestre. Tízezres tömegek, meleg fogadtatás, - hangsúlyozták az érkezési tudósítások, amelyek épp olyan frissek és részletesek voltak, mint a lengyelországiak. Az egyik tudósító elmondta azt is, hogy G.Bush ma Budapesten - pontosan idézem őt - "a varsóihoz hasonló, de annál talán szerényebb szegélycsomagot készül bejelenteni".

-

Budapesti keltezésű jelentés szerint a Magyar Demokrata Fórum memorandummal fordult az Egy.Államok elnökéhez. Ebben hangsúlyozzák, hogy G.Bush látogatása erkölcsi és politikai támaszt nyújt mindazoknak akik a pluralizmus, a demokrácia, az emberi szabadságjogok hívei és a nemzetiségi, faji és vallási megkülönböztetés ellenzői Magyarorszá-

(K r ó n i k a)

gon. - A Demokrata Fórum szerint a nagyvonalú amerikai gazdasági segítség a választásokon megalapozandó magyar politikai demokrácia fejlődését segítheti és annak garanciáját jelentheti. A memorandum külön felhívja az amerikai elnök figyelmét arra, hogy egyes kelet-európai államokban - elsősorban Romániában - brutálisan megsértik a kisebbségi jogokat.

KÁDÁR János temetésének napján, pénteken, félárbocon leng az állami zászló és a Minisztertanács rendelkezett arról is, hogy az állami intézményeken is gyászlobogókat helyezzenek el. - A kegyeleti szertartás a Központi Bizottság székházában felállított ravatalnál kezdődik és a KÁDÁR János földi maradványait tartalmazó koporsó előtt, a Kerepesi temetőben párt- és állami vezetők adnak díszőrséget. A temetésen részt vesz a szovjet pártvezetés részéről Jegor Ligacsov, a PB tagja. A kegyeleti szertartás miatt pénteken forgalomkorlátozás lesz Budapesten.

Bécs:

Az osztrák belügyminisztérium megszüntette a magyar menedékjog-kérők állami ellátását. A bécsi napilapok szerint a döntés több mint 2000 magyar állampolgárt szólít fel a menekülttáborok elhagyására. A menekültek nem kapnak ezentúl állami készpénztámogatást sem. Mivel munkavállalási engedélyre nem számíthatnak, a jövőben csak egyházi jótékonyági szervezetek segítségét igényelhetik. Az osztrák belügyminiszter a munkanélküli menekülteknek azt ajánlotta, hogy térjenek haza Magyarországra.

Sztyepanakert:

Ismét súlyos nemzetiségi összecsapások voltak Karabahban, ezért teljes harckészültségbe helyezték a rendőrséget és a katonaságot. Ismeretlen személyek lelőttek két azerbajdzsánit, egyet pedig súlyosan megsebesítettek. Karabahban az emberek barrikádokat építenek az utakon. Az összecsapásokban késeket, botokat és benzines palackokat használnak. 19 katona is megsebesült, miközben megpróbálta fenntartani a rendet az autonóm tartományban.

(K r ó n i k a)

Változatlanul megpróbáltatások várnak azokra a honfitársainkra, akik vízumkérelemmel fordulnak némely ország budapesti konzulátusához. A sorok főként a nyugatnémet és az olasz kirendeltség előtt kígyóznak, de várni másutt is gyakran kell a vízumra. Horváth Katalin a Külügyminisztérium konzuli főosztályának vezetőjét, Sztankovics? Imre nagykövetet kérte mikrofonhoz:

- (Sztankovics)Magyarjaink, azt hiszem, hogy nem mondhatják azt, hogy a turista utak megszervezésében nagyon nagy tapasztalattal rendelkeznek és ezért ugye néha elkésnek az utazások megszervezésével. Ebből adódnak a problémák, meg talán még abból is, hogy a Helsinki Záróokmányban vállaltakat nem egyformán hajtjuk végre. Na most, hogyha az egyik komolyan vette, vagy komolyabban vette, ennek következtében megkönnyítette a kiutazásokat, de az a másik partner, - a befogadó - nem tette meg az ehhez hasonló intézkedést, akkor abban lehet lemérni, hogy sokan állnak pld. az olasz, vagy más nyugati külképviselet előtt. Helsinki után az NSZK-val kötöttük pld. az egyik legkorszerűbb megállapodást, amelynek a lényege: a diplomata vízumkényszer megszüntetése, a hivatalos utazásoknak a megkönnyítése, 72 órán belül való kiadása, ami nagyon jelentős előrelépés volt. Mégis sorbanállnak az NSZK konzulátus előtt is azért, mert egyrészt rendkívüli módon megnövekedett az oda utazó turistáinknak a száma, a másik pedig az, hogy a magánutazásoknál viszont nem történtek az NSZK részéről olyan intézkedések, amelyek ezt a megnövekedett magyar igényt gyorsan ki tudná elégíteni.
- Önök tudják-e befolyásolni a magyarországi külképviseleteket, hogy ők gyorsabban adják ki a vízumot?
- Erre nekünk nincs lehetőségünk. A lehetőségünk arra terjed ki, hogy mi továbbra is kezdeményező szerepet vállaljunk és tegyünk az utazások feltételeinek az egyszerűsítésére. Ha mi az olasz állampolgárok-nak egyszerűsítünk, akkor esetleg ennek a folytatása az lesz, hogy a magyar állampolgár is gyorsabban meg tudja kapni a vízumot Budapesten.
- A legegyszerűbb megoldás az lenne, ha megszűnne a vízumkényszer. Van-e erre mód?
- A jövő énszerintem ebbe az irányba fog hatni. Megmondom azonban őszintén, hogy jelen pillanatban fontos gazdasági érdekeink is fűződnek ahhoz, hogy ez fennmaradjon, mert a vízumilleték-bevétel jelentős

(K r ó n i k a)

bevétele a Külügyminisztériumnak, ahol köztudott - mint a többi állami hivatalnál is - hogy mindig csökken a költségvetési támogatás.

-

Most pedig sport. Radnóti László jelentése a vívó világbajnokságról.--

7.15 h

Kedves hallgatóink, ma két dallamos női név viselői ünneplik névnapjukat: az Izabellák és a Dalmák. --- Köszöntjük őket.

7.30 h

Folytatódnak az országgyűlési képviselők ellen kezdeményezett visszahívási akciók. Az érvelés új elemekkel bővült, - ezt igazolja Cseh Éva beszámolója is:

- Mint már beszámoltunk róla, Szabó Miklós országgyűlésiképviselő visszahívását indítványozta a FIDESZ gyulai csoportja olyan indokkal, hogy a parlamenti munka nem egyeztethető össze az MSZMP megyei első titkári funkciójával. Időközben az MDF gyulai szervezete is bejelentette csatlakozását a visszahívási akcióhoz és a GYULAI HÍRLAP legutolsó számában részletesen indokolja, hogy miért. Az MDF szerint az 1985-ös választásokon a gyulai polgárok abban bíztak, hogy Szabó Miklós funkciójánál fogva kedvezően befolyásolhatja a már évtizedes hagyományokra visszatekintő, Gyulát sújtó megyei fejlesztési koncepciót, ám ez nem így történt. Aránytalanul nagy összegeket fordítottak továbbra is a megyeszékhely, Békéscsaba fejlesztésére, méghozzá úgy, hogy a mostani pénzügyminisztériumi revízió több százmillió Ft-ról állapította meg, hogy a testület megkerülésével, egy-egy osztályvezető kedvétől függően került felhasználásra. Gyulának évtizedek óta olyan megoldatlan gondjai vannak, amelyeket önerejéből, polgárainak messzemenő áldozatkészsége ellenére sem tud megoldani. Például nem kerestek érdemi megoldást a 44-es főút forgalmának a városból való kivezetésére. Az MDF gyulai szervezete nem érti, hogy egy olyan megyében, ahol a tervezett összeg háromszorosáért építenek sportcsarnokot, kétszereséért busz-pályaudvart, értelmetlen aluljárórendszerrel; ahol milliók vannak focibundára, ott nem jut pénz az Alföld páratlan

(K r ó n i k a)

műemlékek, a Gyulai Vár megmentésére. Napjainkban a régi, megszokott-nál komolyabb munkára kényszerül a Parlament. Ám mintha a gyulai képviselő, Szabó Miklós, az MSZMP Békés megyei bizottságának első titkára nem vett volna tudmást erről a változásról. Az MDF-el való találkozás során azzal mentette passzivitását, hogy a Parlament folyosóján búzgón ügyködött választókerülete javára. Az MDF gyulai szervezete tiszteli annyira a törvényhozást, hogy az e ciklusból hátralévő, rövid időre is a választók többségének bizalmát élvező képviselő legyen a városban, olyan, aki e fontos időszakban nem elégszik meg a statisztai szereppel.

-

Milyen jellegűek az Egy.Államok űrkísérletei? Milyen látványos és főleg milyen hasznos űrbéli akciók lesznek? _ Márványi Péter mikrofonjánál Horváth András asztronautikai szakértő.

- (-- A szakértő szerint az amerikai űrkísérletek legnagyobb része békés célú, polgári, minden negyedik-ötödik űrrepülésnek vannak csak katonai megbízatásai. --- Az űrrepülésre ismét van anyagi fedezet Amerikában, ami örvendetes jelenség.--- A különböző űrmissziók ismeretése, céljuk bemutatása a riport további része. ---)

Pénteken már istentisztelet lesz a felújított szegedi zsinagógában Ladányi Zsuzsa tudósítása.

(--- Tíz év alatt készült el a rekonstrukció. A gyönyörű műemléket teljesen felújították. --- A zsinagóga belső díszítő festése épen maradt, ehhez nem kellett hozzányúlni. --- A rekonstrukció közel 70 milliót emésztett fel. Ennek egy részét a Városi Tanács, másik részét a zsidó hitközségek biztosították és 10 millió Ft értékű dollárt adott egy szegedi születésű amerikai magyar. A nagylelkű amerikai adományozó az orgona felújítására külön pénzt küldött. --- Az első istentiszteletet a hitlerizmus szegedi áldozatainak emlékére tartják, melyre szeretettel várják a más vallásúakat is.---)

-

(K r ó n i k a)

Szölös István némileg kiegészített Lapszemléje:

Júliusi kettős száma jelent meg az IGEN című katolikus ifjúsági lap, amelyet Czákó Gábor jegyez főszerkesztőként. Noha nem tisztem az újságok minősítése, annyit mégis el kell mondanom, hogy a kéthetente megjelenő katolikus lapnak igen erős a valláselméleti és az irodalmi rovata. Egyebek között komoly érveléssel ír az IGEN a katolikus fiatalok viszonyáról a szektákhoz és a szabadegyházakhoz. Az Assisi Konferencia kapcsán eszmefuttatás olvasható a hit szerepéről a földi lét fenntartásában.

"Az árulás kiárusítása - avagy milyen ember Ion Mihail Pacepa?" - Román szerző tollából a volt román kémfőnök könyvének kritikája. A "Vörös horizontok" magyar kiadásban is kapható.

A "História" rovatban egy nehéz gazdasági helyzet közoktatási miniszterét, Klebesberg Kúnót mutatja be az IGEN. A nagyálmú ember, aki a nagyhatalom mellett is gyakran küzdött az elégtelenség érzésével. Az egykori kultuszminiszter tervei aligha örökíthetők a művelődés mai állapotára, de a katolikus lap tételesen felsorolja javaslatait a jelenkori oktatás és nevelés átalakítására is.

- o - oOo - o -

KOSSUTH - adó

HÍREK

8.00 h

Az Egy.Államok elnöke ma Budapesten találkozik a magyar vezetőkkel. Beszédet mond a Közgazdaság Tudományi Egyetemen és megismerkedik az ellenzéki pártok képviselőivel is. G.Bush tegnap esti programjáról hallgassák meg Csák Elemér és Kulcsár István beszámolóját.---(Ism.)

(hirek, 8,00 h)

Bush elnök budapesti látoagtasának első amerikai sajtóviasshangját P.Szabó József ismerteti. --- (Ismétlés.)

- o - oOo - o -

KOSSUTH - adó

KÜLPOLITIKAI FIGYELŐ

8.50 h

- Az amerikai elnök Magyarországon.

Csák Elemér és Kulcsár István összeállítása.

- A magyar-amerikai kapcsolatok hosszú története során ma üdvözöhet-
te az Egy.Államok elnökét. A G.Busht és feleségét Lengyelor-
szágból elnöki különrepülőgép este 7 óra előtt néhány perccel eresz-
kedett le a Ferihegyi repülőtér betonjára. Az elnököt útjára elkí-
sérte J.Baker külügyminiszter,..... nemzetbiztonsági tanácsadó, M.
Fritzwalter szóvivő, kíséretéhez itt csatlakozott M.Palmer budapesti
nagykövet. A vendégeket a repülőgép lépcsőjénél STRUB F.Brunó, az
ET elnöke és felesége, valamint HÁZI Vencel washingtoni nagykövet és
felesége üdvözölte. Ekkorra már a nagyon erős eső is csillapodott,
amely nem sokkal azelőtt hatlamos villámlás és mennydörgés közepette
zúdult a fővárosra. Bush melegen kezét rázott a fogadására megjel-
t személyekkel, integetett a mitnegy száz magyar és külföldi TV-snek,
fotósnak, akinek módot adtak arra, hogy közelről örökíthesse meg az
érkezést, majd a gépkocsioszlop megindult az Országház, a Kossuth
Lajos tér felé.

- Kérem, fogadják szeretettel az Amerikai Egyesült Államok elnökét,
G.Bush urat, feleségét, Barbara Bush asszonyt, valamint a Magyar
Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnökét, STRAUB F.Brunó urat és
feleségét, Dr.Szabolcsi Gertúrot. (Taps, éljenzés).

- Az Egy.Államok elnökét STRAUB F.Brunó, az ET elnöke köszöntötte.
Bezsédéből idézünk:

- (STRAUB F.) Tsiztelt Elnök Úr és Bush asszony, kedves vendégeink,
Hölgyeim és Uraim. A Magyar Népköztársaság vezetése és a magyar nép

(Külpolitikai figyelő. A Bush-látogatás.)

nevében tisztelettel és örömmel köszöntöm önöket. Első alkalommal tesz hivatalos látogatást az Egy.Államok elnöke Magyarországon. Meggyőződésünk, hogy az eseménynek üzenete van, mely a világnak is szól. Az üzenetet mi úgy értelmezzük, hogy az Amerikai Egy.Államok felismer- te a magyarországi fejlődési folyamat történelmi jelentőségét és az elnöki látogatás..... szimpátiáját, támogatását kívánja kifejezésre juttatni.

- Bush elnök nagyon rövid és nagyon megleghangú, rögtönzött beszédben válaszolt:

- (Bush hangja) Köszönöm Elnök Úr. Van egy beszédem, de eltépem, mert túl hosszú. Én szívből akarok önökhöz szólni. (Éljenzés) Köszönöm. Már épp elég időt álltak itt az esőben, Barbara és én mégis érezzük ennek a köszöntésnek a melegét. Ezt az eső sem ronthatja el, mi itt otthon érezzük magunkat. Üdvözlöm Magyarország vezetőit, üdvözlöm a reformokat és a változásokat, amelyek ebben a csodálatos országban zajlanak. Azért vagyok itt, mint az Egy.Államok elnöke, mert mi a hazánkban különlegesen melegen érzünk Magyarország népe iránt. Sajnos csak két éjszakára és egy napra érkeztünk, de én örömmel nézek elébe azoknak az eszmecseréknek és megbeszéléseknek, amelyeket ennek a remek országnak a vezetőivel fogok folytatni. Az Egy.Államok népének meleg üdvözlését és azt a szilárd meggyőződést hozom nekik, hogy nekünk együtt kell működnünk Magyarországgal, mi együtt akarunk működni Magyarországgal, hogy ez a nagyszerű ország folytathassa reformjait hogy további változások legyenek. Mégegyszer köszönet ezért a meleg fogadtatásért. Remélem, holnap majd szárazabb körülmények között fog- nak hallani. Köszönöm, sokáig fogok emlékezni erre a meleg fogadtatás- ra. Köszönöm, az Isten áldja Önöket és az Isten áldja ezt a nagyszerű országot! Köszönöm! (Üdvözlőalkalm.)

- A Kossuth téri fogadtatás, a beszédek után, továbbra is protokoll- mentesen folytatódott, még a Himnuszok is elmaradtak és az amerikai elnök kézszorításokkal üdvözölt sok budapestit. Ezután a Parlament Nándorfehérvári termében rövid megbeszélést tartott az Egy.Államok elnöke és az ET elnöke. STRAUB F.Brunó és Bush megbeszélése kötetlen volt, tolmács nélkül zajlott és ezen STRAUB F.Brunó kifejezte remé-

(Külpolitikai figyelő. A Bush-látogatás.)

nyét, hogy amennyiben az amerikai elnök megismeri elképzeléseinket, az Egy.Államok valószínűleg méginkább támogatja majd a reformfolyamatokat. Bush elmondta, nagy érdeklődést tanúsít a reformok iránt, de a látogatással semmilyen problémát nem kíván okozni a szocialista országok egymás közötti kapcsolatában. Most tapasztalja csak igazán, a lengyelországi út után - mondta -, hogy mennyire sokszínű Kelet-Európa. Gorbacsov látogatásai Nyugat-Európában és az ő útjai, - tette hozzá az amerikai elnök - nem jelentenek rivalizálást. Meggyőződése, hogy ezek a látogatások kedvezően hatnak majd a kelet-nyugati együttműködésre. A rövid ideig tartó legmagasabb szintű tárgyalások után a vendégek és vendéglátók a vacsoraasztalhoz ültek. Az Egy.Államok elnökét NYERS Rezső, az MSZMP elnöke köszöntötte:

- (NYERS) Az amerikai és a magyar népet sok-sok szállal kapcsolja össze a tudomány, a kultúra és a gazdasági élet lüktető tempója. Mi kívánjuk, hogy ezek a szálak szaporodjanak és erősödjenek. Összekapcsol minket a szabadság és a függetlenség eszméjének a tisztelete. Hidat képez köztünk számos történelmi esemény és az Egy.Államokban élő nagyszámú magyarság. Országunk lakói tudják és érzik, hogy az Egy.Államok és Magyarország együttműködése, a zavartalan, jó kapcsolatok fenntartása, további fejlesztése nemzeti boldogulásunk egyik fontos hajtóereje. Tudatában vannak a ténynek, az itt jelenlévő különböző magyarországi politikai erők képviselői, tudják, hogy a nemzetközi források jó hasznosítása egyesített, békés erőfeszítést is igényel tőlünk, magyaroktól. Mi azt szeretnénk, ha az óceánon túlról erősödne a szándék a mai Magyarország gazdasági és kulturális felfedezésére. országunk most a gyökeres átalakulás, a megújulás állapotában van. Mélyreható demokratizálódási folyamat indult el, amelynek éppen ez az épület, az Országgyűlés háza lett az egyik színhelye. A pluralizmus kibontakoztatásához, a jogállamiság kiteljesedéséhez sokat meríthetünk és kell is merítenünk a parlamenti demokráciák évszázados hagyományaiból, így hasznosítani kívánjuk az amerikai demokrácia fejlődésének és intézményrendszerének tapasztalatait, a gazdasági vállalkozások iránti amerikai fogékonyságot és a híres amerikai gyakorlatiasságot. Meggyőződésünk, hogy gazdaságunk reformja, a piacgazdaság kiépítésére tett lépéseink kedvező feltételeket biztosítanak az amerikai vállalkozók számára is.

(Külpolitikai figyelő. A Bush-látogatás.)

- G.Bush pohárköszöntőjében köszönetet mondott ismételten a meghívásért, majd így folytatta:

- (Bush hangja) Örülök, hogy ismét Magyarországra látogatok és személyesen láthatom az itt végbemenő jelentős változásokat. Olyan nagy pillanatnak vagyunk tanúi, amikor a fennálló társadalmi rend változik meg és a pekingi Tienannen tértől a budapesti Hősök teréig, láthatjuk a demokratikus eszme előretörését, amely egyetemes érvényű és az egész világra kihat.

- "Magyarország a változások egyik központja. Az önök nemzete példátlan kísérlet részese" - mondta G.Bush és a továbbiakban a politikai pluralizmus, valamint a piaci mechanizmusok működtetésének fontosságáról beszélt. Mint követendő példát említette a gazdaság és a nézetek versenyét és felvázolva a reagani társadalomfilozófia alaptételeit, kiejelentette: Magyarország jövőjének forrását a kisvállalatok sázezreiben látja. Az amerikai elnök reményét fejezte ki, hogy Magyarország hamarosan elfoglalja az öt megillető helyet Európában. A kulcs ehhez a nép tehetsége, - jelentette ki - és befejezésül a reformokra, a magyar és az amerikai nép barátságára emelte a poharát.

- o - oOo - o -

PETŐFI-adó

HÍREK

9.00 h

(--- Az adás érthetetlen. ---)

- o - oOo - o -

KOSSUTH - adó

HÍREK

le h.

Budapesten megkezdődtek a legfelsőbb szintű magyar-amerikai megbeszélések. A Parlamentből jelenti Csák Elemér:

- Mintha G.Bush a népes tudósítógárdára gondolt volna, 3 perccel előbb lépett be a Parlament Munkácsy-termébe, a tárgyalások első színhelyére. "Jó reggelt, örülök, hogy ismét látom" - mondta az amerikai elnök az őt üdvözlő NYERS Rezsőnek. Az ezt követő néhány percben házigazdák és vendégek néhány udvarias mondatot váltottak. Arra a kérdésre, hogy aludt, Bush azt válaszolta, hogy "jó! Kinyitottam az ablakot és kellemes hűvös volt." "Párás a levegő" - jegyezte meg GRÓSZ Károly, mire Baker külügyminiszter elnevette magát: "Itt nincs olyan meleg, mint Texasban!" - Az MSZMP elnöke felhívta az amerikai küldöttség figyelmét a terem főekességére, a Honfoglalást bemutató festményre, mire G.Bush bólintott, ismeri, már járt itt. A bevezető csevegésből még annyit tudtak meg a riporterek, hogy az elnök már nem érzi az időkülönbséget Amerika és Európa között, de ezután kitessékeltek minket a teremből és elkezdődtek a hivatalos megbeszélések. A tárgyalásokon egyébként NYERS Rezső, az MSZMP elnöke, GRÓSZ Károly főtitkár és HORN Gyula külügyminiszter vett részt. Az amerikai oldalon az elnök mellett Baker külügyminiszter, Crowcroft nemzetbiztonsági tanácsadó és Sonunu, a Fehér Ház irodafőnöke ült. Részt vett a megbeszéléseken a két nagykövet is. A Munkácsy teremben az első tárgyalási szakasz szűk egy órán át tartott. Bush néhány pillanattal ezelőtt jött át ide a Parlament delegációs termébe, hogy NÉMETH Miklós miniszterelnökkel folytasson megbeszélést. A tárgyalások témájáról természetesen folyamatosan a híradásainkban tájékoztatjuk hallgatóinkat. Most visszakapcsolunk a stúdióba.

Az Egy.Államokban 50-millió dolláros pénzalapot hoznak létre a magyarországi tőkeberuházások finanszírozására. Washingtoni bejelentés szerint ezt a Magyar Nemzeti Bank kérte, meghozzá azért, hogy az összegből a befektetések árfolyamvesztéseit pótolják öt éven keresztül. Úgy tudni, hogy a pénzalaphoz 17 ország vállalkozója akar csatlakozni még ebben a hónapban. Ezzel párhuzamosan Budapesten beruházási

(hirek, 10,00 h)

tanácsadó társaság alakul, részvénytársasági formában, hogy segítse az alap magyarországi pénzügyi tevékenységét. A tulajdonosok között ott lesz két magyar származású üzletember Andrew SARLÓS és SOROS György is.

A szocialista országok rendszerének aláásásával vádolta a csehszlovák pártlap az Egy.Államokat. A Rude Pravo szerint Bush elnök kelet-európa útja előtt tett kijelentései úgy értékelhetők, hogy Washington nyíltan utasítja Budapestet és Varsót az általa helyesnek tartott gazdasági lépések megtételére. Bush elnök egyik nyilatkozatában azt mondta - a Rude Pravo szerint -, hogy Magyarország és Lengyelország annak megfelelően kap anyagi támogatást, hogy miként alakul a privatizálás ezekben az országokban.

Prágába várják ma a nyugatnémet külügyminisztert. H.D.Genscher és a csehszlovák vezetők megbeszéléseinek középpontjában a VSZ bukaresti csúcsértekezlete és a kelet-nyugati kapcsolatok állnak. Genscher ezen kívül javasolni fogja, hogy nyissanak újabb határátkelőt a bajor-csehszlovák határon. A nyugatnémet külügyminisztert fogadja G.Husak államfő, V.Adamec miniszterelnök, csehszlovák kollegája és M.Jakes pártfőtitkár is.

Időjárásjelentés: -----

KOSSUTH - adó

FALURÁDIÓ

5.40 h

- A szerkesztő: Zala Simon Tibor.

Jó reggelt kívánok hallagtóinknak. Időjárásjelentés: ---

Húszan írták alá Dévaványán azt a levelet, amelyben a tarló égetésének megtiltását kérik szerkesztőségünkön keresztül. Ez a módszer ugyanis - írják - a mezei állatkák, rovarok és madarak teljes mértékű kipusztulását eredményezi. A Felszálló korom és füst kellemetlenül szennyezi a levegőt. Fölhívásuk hoz szeretnék, ha más települések lakói is csatlakoznának. --- (Sajnos néhol a szalmát is elégetik, - hallani a szerkesztőtől a későbbiekben - pedig vannak szalmatüzelésű kazánjaink, szalmabrikettet is lehet készíteni belőle, bár gazdaságtalanul. --- Mindezekről aratáskor újból és újból szó esik a rádióban. ---)

Kengyelesen az L-típusú kombájnnal mellett kapcsolta be magnetofonját Balogh György.

(--- Egy kombájnos az ékszíjproblémákról beszél a riporternek, valamint arról, hogy a szíjak minősége egy járatást alig bír ki. Az NDK-ból nem kapnak utánpótlást.--- A főmérnök, Vámos László szerint a munka sokkal nehezebb és drágább lesz a betakarítás, ha állnak a gépek.---)

Most egy másfajta aratásról is essék szó, Káposztás János jóvoltából.

- Az országban több mint 11-ezer kombájn falja a gabonát. Nem túlzás kimondani, milliónyi ember munkáját végzik el. Joggal merül föl a kérdés, van-e értelme annak, hogy ezzel a gigantikus erővel bárki is versenyezni kezdjen? Nyilvánvalóan nincs, én mégis örömmel adok hírt arról, hogy a Bács-Kiskún megyei Kerekegyháza kaszát fogott néhány férfi és az elmúlt hét szombatján levágott, kékbe kötött, csomókba rakott három holdnyi rozsot. Örülök annak, hogy Vörösmarty Károly, 32 éves fuvarozó kisiparos a fejébe vette: ő bizony nem engedi elfelejteni, hogy miként is született, miként is került asztalra a kenyér hajdanán danán, ezen a homokhátsági tájon. --- (Kötliséget és fáradtságot nem kímélve kutatta fel a fuvarozó nosztalgia-aratást csinált.---

(Falurádió)

Új érdekvédelmi szervezetet alakítottak a borászattal, a szőlőtermesztéssel foglalkozók, - mondtuk tegnap. A gondolatsort folytatva, elsőként Horváth Gyulát, a TOT főtanácsosát kérdezte Lakatos Pál:

- Szükség van arra, hogy legyen egy Magyar Szőlő- és Bortermelők Szövetsége? Legyen egy Magyar Borkereskedők Egyesülése és legyen egy Bor Külkereskedelmi Társaság?

- (Horváth) Véleményem szerint nem, azért, mert ugyanazok a tagjai mindhárom szervezetnek, ez több mint 5-millió Ft-ot jelent ezeknek a vállalatoknak, szervezeteknek már az idei évben is.

- Tehát ennyit fizetnek be az egyesülés, illetve a társaság fenntartására is a szervezetek, vállalkozók.

- Igen. Aki bort akar eladni a nyugati piacon, annak mindenképpen tagja kell legyen a Borkereskedők Egyesületének. Előfordulhat, hogy valaki csak egy-egy kisebb tételt ad el, akkor is ugyanolyan nagyságú hozzájárulást kell fizessen, minthogyha folyamatosan értékesít a nyugati piacon.

- A Bor Külkereskedelmi Társaság szinte a mezőgazdasági miniszter utasítására alakult meg, mint érdekvédelem, 10-15 évvel ezelőtt, Ön viszont a másik, az egyesülés megalakítására jegyzett meg valamit. Úgy fogalmazott az előbb, - mikrofon nélkül - hogy szinte titokban alakult meg a Magyar Borkereskedők Egyesülése.

- Igen, hát ez szinte így igaz, mert az alakuló ülésre összehívtak elé egy kényszerpályát tettek és ha egyáltalán bort akarnak exportálni, akkor ebben az egyesülésben részt kell veyenek mindenképpen. Én remélem, hogy a szövetség megerősödésével, az egyesülés és a társulás is beolvad a szövetségbe és ezeket a feladatokat itt el lehet látni.

- A szövetségtől kell hogy függjön, hogy hova és mennyiért exportáljunk honnan és mikor hozhatunk be importot? Ön elképzelhetőnek tartja, hogy az imént említett jogosítványokat a Magyar Szőlő- és Bortermelők Szövetsége megszerezheti magának?

- Igen, ezt mindenképpen lehetségesnek látom, hiszen a termelők és kereskedők is bent vannak a szövetségben. Közös érdekük az, hogy egyékesen tudjanak föllépni olyan intézkedésekkel, amely akár a termelésnek, akár a kereskedelemnek hátrányos.

- Az, hogy RAISZ Gusztáv, a Mezőgazdasági és Élelmezésügyi minisz-

(Falurádió)

térrium miniszterhelyettese ezen a gyöngyösi tanácskozáson részt vett, ez azt is jelentheti, hogy a minisztérium partnerként elfogadja a Magyar Szőlő- és Bortermelők Szövetségét.

- (RAISZ) A Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Minisztérium kezdettől fogva szimpatizálva figyelte a Magyarországon megalakuló különböző, szőlő, bor-vertikumot érintő érdekvédelmi egyesületeknek a megalakulását, amely 18 megtörtént, mindenféleképpen partnerként tekintjük a megalakult szövetséget.

- Node, hát végülis a sjaát konkurenciájukat teremtték meg, bár az az érzésem, hogyha nem teremtték volna meg, akkor is lenne konkurencia.

- Itt a konkurenciát itt úgy értelmezem, hogy az mindenféleképpen ennek az ágazatnak a jövőjét és a pozitív irányú fejlődését kell, hogy szolgálja. Tehát gyakorlatilag az, ha ezen a szövetségen belül a különböző területek és szférák érdekeit egyeztetik, a felsőszintű egyeztetés már sokkal könnyebb és sokkal hatékonyabbá válhat.

-

A budapesti Likőripari Vállalat eddig csak Magyarországon használhatta az Unicum márkanevet. E név tulajdonosa, Zwack Péter, közös vállalkozást, Kft-t hozott létre a hazai gyártóval, - egykori gyárával. Idehaza készülnek eztán a hamisítatlan Zwack gyomorkeserűk. Mindez kihat a likőrgyár további munkájára, mondja Rubert(?) Tibor vezérigazgató helyettes:

- Nagyon meghatározó a vállalat életében az Unicum. Az elmúlt 30 évben 300-szorosára növeltük a termelését. Jövedelmezősége is jelentős. Az Unicumon van a vállalatnak a legnagyobb nyereségrésze. Legnagyobb kereslet az Unicum iránt van, hogy mégis az évenkénti 10-20 %-nál nagyobb arányban nem tudtuk növelni az Unicum termelését, annak az az oka, hogy a tőkés exportunknak az 50 %-át kapjuk vissza importkeretként, importanyagok vásárlására. Mind az Unicumhoz szükséges dolgok beszerzésére kellett felhasználni és bizony a vállalatnak nem maradt lehetősége az Unicum-dolgokat megteremtő importhoz szükséges importanyagok - nevezetesen kisézrelési anyagok, kupak, címke, üveg - beszerzésére és azáltal, hogy most csökken a szállítás, hiszen az Unicumból a felét fogjuk termelni mi, a budapesti Likőripari Vállalat, mint eddig,

(Falurádió)

az exportból befolyó lehetőségünk, az 50 % importkeretünkből, az exportunknak a minőségét, a kiszerelését fogjuk tudni javítani.

- Amit itt említett, hadd tegyünk ide egy zárójelet, ezek fűszerkeveréket jelentenek.

- Növények. Jelenleg az Unicumnál durván 50 %-a hazai beszerzésű gyógynövények, 50 %-a pedig import, legtöbb trópusokon termő, tehát a hazai előállítás szóba se jöhet ezeknél.

- Nemcsak pénzügyi kérdés ez, mert ahogy itt a sajtótájékoztatón elhangzott, hát a háttéripár sem igazán zárkózott fel. Kellenének a szép üvegek, a szép címkék és mindez gyorsan és olcsón.

- Elhangzott az is, hogy mekkora hitelszükséglet kell majd ennek a vegyesvállalatnak. Bizony többszöröse, sokszorosa az alaptőkének. Monopolhelyzetben van a háttéripár és ez úgy szállít, ahogy Magyarországon meghonosodott. Egy évvel ezelőtt még ez az egész Zwack-konstrukció úgy nézett ki, hogy egy vámszabad területen működő vegyesvállalat lesz. Akkor tizedrésze készletteher nyomta volna a vegyesvállalatot, mert dollárban lett volna az elszámlolás a vámszabad területen és ha azt mondjuk az orosházi üveggyárnak, hogy dollárban fizetünk, akkor megszabhatom neki, hogy minden második nap jöjjön egy kocsival, ha forintért fizetünk, akkor azt mondja, vagy oda szállítok félmilliót, vagy nem szállítok! És hogyha megígéri, hogy februárra szállít, akkor decemberben esetleg leszállítja. Arra kényszerít, hogy közel egy éves készleteket kell fölhalmozni a belföldi vállalatnak.

- Ez mind pénz.

- Erre mind hitelt kell fölvenni és a hitelnél már 23 %-ot is kérnek kamatot.

- TEhát akkor most várható, hogy egyéb likőrtermékek is szebbek lesznek?

- Elsősorban természetesen a tőkés exportra kerülők, meg a belföldön exkluzív igényeket kielégítő, nívós termékeknel kívánunk lépni.

PETŐFI-adó

HÍREK

11.00 h

A Parlamentben NÉMETH Miklóssal tárgyal az amerikai elnök. Előzőleg G.Bush és a kíséretében lévő Baker külügyminiszter, valamint Crowcroft nemzetbiztonsági főtanácsadó egy órás eszmecserét folytatott NYERS Rezsővel, az MSZMP elnökével, GRÓSZ Károllyal, a párt főtitkárával és HORN Gyula külügyminiszterrel.

A szakszervezetek számvizsgáló bizottságának legutóbbi ülésén kérte felmentését elnöki tisztségéből BISZKU Béla. Mint mondta, a SZOT közelgő kongresszusának előkészítésénél hatékonyabban tud működni egy megújult, megfiatalodott számvizsgáló bizottság. BISZKU Béla elmondta, hogy a bizottság soronkövetkező, augusztusi ülésén hivatalosan is megtörténik a váltás a bizottság élén.

Az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal közleménye szerint július 20-ig adóelőleget kell fizetniük azoknak, akik idén áprilisban, májusban és júniusban adóelőleg levonása nélkül jutottak adó.....
A befizetésre azok kötelezettek, akik pld. magán munkavállalásért kaptak pénzt, esetleg borravalóhoz, hálapénzhez, ill. fizető vendég ellátásból származó bevételhez jutottak. Az adóelőleget a 232906056359 számú számlára kell befizetni.

KOSSUTH - adó

DÉLI KRÓNIKA

12.00 h

A mikrofonnál: Müller Mihály.

Tartalomjegyzék: ---

Időjárásjelentés: ---

És most, - ahogy ígértük - az amerikai elnök délelőtti programjáról számolunk be. Csák Elemér végigkísérte G.Busht. Most övé a szó:

- Rendkívül intenzív tárgyalásokkal telt el a délelőtt - és rögtön hadd tegyem hozzá, nagyon jó hangulatban. 9 órakor Bush elnök és kísérete - ha szabad ezt a kifejezést használnom - valamiféle képzetbeli futószalagra állt rá és egyik teremből a másikba ment a Parlamentben, hogy találkozzon a magyar vezetőkkel. Először az MSZMP első embereivel; NYERS Rezsővel és GRÓSZ Károllyal folytatott Bush eszmecserét. Ezen részt vett HORN Gyula külügyminiszter, illetve amerikai részről Baker külügyminiszter, Crowcroft nemzetbiztonsági tanácsadó, Sonunu, a Fehér Ház irodafőnöke és persze a két nagykövet is. Az egy órás megbeszélést követően a küldöttség NÉMETH Miklóshoz ment a Parlament delegációs termébe. Ott is csaknem egy órán át tárgyaltak. Ennek az ülésnek a végén a magyar kormányfő váratlan meglepetéssel kedveskedett, - a dolog valóban váratlan volt, nem írták be a forgatókönyvbe - NÉMETH Miklós a vasfüggöny egy darabját, az osztrák-magyar határról leszerelt drótkerítés ajándéktárgynak kiképzett részét adta át az elnöknek és Baker külügyminiszternek azzal a felirattal, hogy "szeretnénk, ha ilyesmire soha többé nem lenne szükség". Busht láthatólag megragadta ez a kedves szuvenir, "nagyszerű, nagyszerű" - mondogatta és ügyelt arra, hogy az amerikai TV-kamerák is láthassák és olvashassák az ajándékot, illetve a feliratot. A következő megbeszélés SZÜRÖS Mátyásnál, a Parlament elnökénél kezdődött, ezzel párhuzamosan HORN Gyula és J.Baker külön ült le a tárgyaló asztalhoz. A magyar és az amerikai diplomácia vezetője ezután ugyanott a Parlamentben négy megállapodást írt alá: a polgári légiforgalomról, az idegenforgalomról, a mezőgazdasági együttműködésről és a borsodi iparszerkezet átalakításában való amerikai közreműködésről. - Eddig tudtam figyelemmel kísérni a délelőtti eseményeket. Tudomásom szerint mostanában a Nemzetközi Sajtóközpontban a magyar szóvivő, KOVÁCS

(DK)

László, külügyi államtitkár mondja el az újságíróknak a részleteket. Erről - ha jól tudom - a műsor későbbi részében kollegám számol be.

-

Minden valószínűség szerint kikapcsolunk majd a sajtótájékoztatóra, de még mindig Bush. Közvetlenül a tárgyalások után a magyar miniszterelnök, NÉMETH Miklós exkluzív interjút adott műsorunknak. Kérdéseinket szintén Csák Elemér tette föl:

- Miniszterelnök Úr, volt-e valamiféle munkamegosztás az MSZMP elnöke és a kormányfő között a tárgyalási témákat illetően?

- (NÉMETH) Itt semmiféle előre megbeszél, olyan munkamegosztás nem volt, hogy ki beszél erről, ki beszél a másik területről, - tehát a politikai reformról, vagy a gazdaságról. Én azt hiszem azért is célszerű volt ezt elkerülni, hogy hallják az elnök és kísérete azt, hogy az alapvető kérdésekben mindkét területen, sőt hozzáteszem a harmadik területet; a tudati reform problémáit is, ez a vezetés egységes, elhatározott abban, hogy ezt az átmenetet békés módon végrehajtja. Azt tapasztaltam, hogy az elnök nagy figyelemmel hallgatta a magyar kormány elképzeléseit. Hangsúlyozta, hogy ők ebben egyetértéssel velünk, hogy semmiféle külső beavatkozás nem lenne célszerű. Ők nem azért vannak itt, hogy az amerikai modellt ajánlják a magyar kormánynak. Ellenkezőleg, azért vannak itt, hogy meghallgassanak bennünket, hol tudnának morálisan, politikailag és természetesen a gazdaság területén, a pénzügyi kapcsolatok területén úgy együttműködni velünk, hogy a magyar modellváltás, az egyre erősebb erőkre támaszkodhasson. A segítségnyújtásnak nem ez a, ez a koldulásos formája és módja dominált a tárgyaláson.

- Mindennek ellenére hadd kérdezzem, volt-e valamiféle konkrétumról szó az általános szimpátián és támogatáskifejezésen kívül?

- Az elnök zárómondataiban hangsúlyozta, hogy az itt hallottak alapján ők készek bármilyen szinten, bármikor, minden kérdés megvitatására és ő a részéről meg fog adni minden segítséget abban, hogy a kereskedelmi pénzügyi és gazdasági kapcsolatok, - mindenekelőtt a tőkeberuházások, a struktúraváltás területén - az amerikai vállalkozók minél nagyobb hányadban legyenek jelen a magyar piacon és a nemzetközi intézmények-

(DK)

ben is szót fog emelni, - például a párizsi csúcson - a magyar ügy támogatása érdekében.

- A vasfüggönynek ez a darabja egy jelképes gesztus volt, nem tudom okozott-e meglepetést akkor, amikor átadta Bush elnöknek?

- (NÉMETH) Én úgy láttam, hogy mind Bush elnök, mind Baker külügy-miniszter meghatódva vette át, meglepte őket ez, hiszen ezt igyekeztünk titokban tartani. Hangsúlyoztam, hogy ez az ajándék emlékeztessen mindannyiunkat arra, hogy egy olyan szakasz van mögöttünk, egy olyan múlt, ami ne térjen vissza soha, illetve ott, ahol még ilyen akadályok vannak országok között, ezeket az akadályokat, bízunk benne, hogy mielőbb mindenki leépíti.

-

Az Egy.Államokban 50-milliárd dolláros pénzalapot hoznak létre a magyarországi tőkeberuházások finanszírozására. --- (Ism.)

Az amerikai Béke hadtest angol nyelvtanárokat küld Magyarországra. Úgy tudni, hogy ezt hivatalosan Bush elnök jelenti be ma délutáni budapesti beszédében. Az 1961-ben alakult Béke Hadtest önkéntesekből áll és tagjai többnyire fejlődő országokban teljesítenek szolgálatot, általában két évig. Szocialista országba most először jönnek, - valószínűleg ősszel - képviselőik.

- Miközben az Egy.Államok elnöke a magyar vezetőkkel tárgyal, Barbara Bush a vak gyermekek Szent Anna Otthonát kereste fel a Batthyány téren. Bush asszony, aki hat gyermeke közül egyet leukémiában temetett el és akinek egyik fia súlyos diskynesia(?) -ban szenvedett, hazájában is sokat tesz a fizikai és szellemi betegek segítéséért, az írástudatlanság felszámolásáért. Az intézetben, - ahova elkísérte Baker külügy-miniszter felesége, Palmer nagykövet hitvese, NÉMETH Miklósné és HÁZI Vencelné is - Fehér Anna igazgatótól megtudta, hogy a hét éve működő otthonban 16 halmozottan hátrányos helyzetű, gyengénlátó és rokkant, vagy szellemileg visszamaradt gyermeket nevelnek. A beszélgetés után Barbara Bush, kezében a gyermekek által faragott fa rózsafüzérrel, felkereste az udvaron rá várakozó növendékeket. Mindegyikükkel kezét fogott és megsimogatta őket. A gyerekek angol nyelven köszöntötték

(DK)

az amerikai elnök feleségét, majd részleteket adtak elő a Bibliából. Barbara Bush, aki férjével együtt aktív tagja a presbiteriánus egyháznak, a Szent Anna Intézet vendégkönyvében Isten áldását kérte az otthon növendékeire. Ezt követően Mócsai Gábor plébános bemutatta neki a több mint 200 évvel ezelőtt egy kocsma helyén épült Szent Anna templomot, ahol a látogatás idején Gergely Ferenc játszott orgonán.

-

Ezután néhány tudósítói jelentés arról, hogy miként látják külföldön a Bush-látogatást. Amerika egészen szokatlan módon, ma élénken figyel Magyarországra. P.Szabó József jelenti Washingtonból:

- Nem lehet panaszunk, gazdag sajtónk van az Egy.Államokban.---(Ism.)

A magyar vezetés nem hiteleket kér az Egy.Államoktól, hanem elsősorban kereskedelmi könnyítéseket. - Legalábbis az első nyugatnémet kommentárok ezt hangsúlyozták. Hallgassák meg Bernát György beszámolóját Bonnból.

- Bush nem fog ráismerni arra a Magyarországra, ahol még alelnökként járt. A magyarok jutottak a legmesszebb a szabad, demokratikus társadalom felé vezető úton. Az I-es német televízió kommentátora vezette így be az amerikai elnök budapesti látogatásáról szóló beszámolót. A II-ik programon kétszer is kapcsolták az éjjel Budapestet és összefoglalót adtak Bush fogadtatásáról, a várható programról. Ugyanebben az adásban összegezték az elnök lengyelországi látogatásának tapasztalatait. A gdanski jelentésből részletesen idézték, ahogyan a Szolidaritás vezetője. L.Walesa tízmilliárd dollárt kér a magángazdaságnak. A Kossuth téri ceremónia jelszavai közül pedig a FIDESZ-ét emelték ki, azt a kívánságot, hogy "Ne adj pénzt a kommunistáknak!" A mai lapok egyöntetűen arról írnak, hogy a magyar vezetés nem új hiteleket, vagy ajándékot kér, hanem azt, hogy az Egy.Államok bontsa le az akadályokat, amelyek a kereskedelmi és más kapcsolatok útjában állnak. Washington adja meg a legnagyobb kedvezményt öt évre, bátorítsa a kis- és középvállalkozókat magyarországi beruházásokra, építse le a stratégiai árucikkek exportját tiltó COCOM-listát. Engedélyezze, hogy Ma-

(DK)

gyarország konzulátust létesítsen az Egy.Államok nyugati partvidékén. Ilyesmit kívánnak a magyarok Bush-tól. A megfigyelők ehhez Bonnban hozzáteszik: talán a legnagyobb segítség az lehetne, hogyha meghosszabbítanák néhány dollárhitel visszafizetésének határidejét, bár ezt a magyar kormány hivatalosan nem kérte.

-

A csehszlovák sajtó közvetlenül ugyan nem bírálja a Bush-látogatást, közvetve azonban annál inkább kifejezi nemtetszését az amerikai elnök kelet-európai útjával kapcsolatban. Nyárádi Péter tudósít Prágából:

- Bár nem rejtik el, azt sem lehet mondani.....

(folytatás a következő oldalon)

(DK)

NYÁRÁDI Péter tudósít Prágából:

- Bár nem rejtik el, azt sem lehet mondani, hogy szenzációként kezelnék CS-ban G. Bush magyarországi látogatását. Az amerikai elnök megérkezéséről mindössze a szocialista párt lapja a Swobodne Slowo számol be címlapon, a többiek belső oldalaikon. A Rude Pravo a központi pártlap pld. nem is említi külön Bush magyarországi útját, hanem az amerikai elnök lengyelországi látogatásának befejező cikke mögé illesztette a bpesti rövid hírt. Ugyanígy a rádió csak harmadik hírként közölte a megérkezés tényét, holott korábban a varsói eseményeket első helyen kezelte. Visszatérve még a Rude Prvohoz: talán nem véletlen, hogy az ellenzékkel folytatott, immár közel két hete folyó párbeszédben ma arról értekezik a lap egy olvasói levél kapcsán, vajon meg akarja-e a Nyugat dönteni a szocializmust? - Nos, a Rude Pravo újságírója szerint igen, és ehhez éppen Bush elnök elutazása előtti nyilatkozatát használja igazolásul, idézve az elnök szavait, miszerint ezek az országok akkora segílyt kapnak, amilyen ütemben halad náluk a reprivatizálás. És amilyen sebesen nyílnak meg a Nyugat előtt. A cikk első sorban az Egy. Államok ellen intéz támadást. Egyébként a CS sajtó közvetlenül nem értékeli Bush magyarországi látogatását, egyelőre csak a programismertetésére és a tegnapi pohárköszöntő fő gondolatainak közlésére szorítkozik.

-

A lengyel Szolidaritás vezetője saját elhatározásából nem vett részt Bush elnök repülőtéri búcsúztatásán. Ezt Jaruzelski államfő szóvivője közölte újságírókkal, éreztetve, hogy L. Walesa nem volt megelégedve a protokoll szerint számára kijelölt helylyel.

- Most pedig a világpolitika további hírei:

Ma egy napos hivatalos látogatásra Prágába érkezik a nyugatnémet külügyminiszter. H-D. Genscher a kelet-nyugati kapcsolatokról és a VSZ bukaresti csúcsértekezletének eredményeiről folytat megbeszéléseket a CS vezetőkkel. Tárgyalópartnere lesz G. Husak államfő,

(DK)

W. Adamec miniszterelnök és Milos Jakes pártfőtitkár. A nyugat-német külügyminiszter javasolni fogja, hogy a bajor-csehszlovák határon nyissanak újabb határátkelő helyet.

Folytatódik a sztrájkhullám Nagy-Britanniában. A vasutasok egy hónap alatt immár negyedszer 24 órára beszüntették a munkát, és a földalatti sem jár Londonban. Ugyancsak mostantól, két napra sztrájkba lépett félmillió brit közalkalmazott, és a dokkmunkások sem dolgoznak a szigetországban.

- A moszkvai Pravda ismét a nemzetiségi problémákkal foglalkozik és élesen támadja a balti köztársaságokat. Hallgassák meg Barát József jelentését.

- Csak a szovjet föderáció, a központ rendelkezhet teljes szuverenitással. A szövetséges köztársaságok nem. Így ír a PRAVDA-ban megjelent terjedelmes cikkben a moszkvai levelező jogi egyetem professzora, és a grúz marxizmus-leninizmus intézet rektora. Elvitatva a köztársaságoktól a szövetségből való kilépés jogát és rámutatva arra, hogy a balti köztársaságok törvényhozása és gyakorlata szembekerült az alkotmánnyal. Észtország, Lettország és Litvánia ugyanis fenntartja magának a jogot, hogy a központi törvényeket hatályon kívül helyezze, és a központi jogszabályoknak ellentmond a köztársasági, gazdasági önállóságról hozott törvények döntő többsége is. A Pravda szerzői nem fukarkodnak a szónoki kérdésekbe ágyazott jelzőkkel. Nacionlaizmust és sovinizmust emlegetnek, ruszsofóbiáról, indokolatlan oroszgyűlöletről beszélnek, és a törvényesség iránti tiszteletlenséggel vádolják a balti honatyákat. A dörgedelmes cikk természetesen nem az utolsó szó a Baltikumról szóló vitában. Márcsak azért sem, mert mint egy balti képviselő a Kremlben kifejtette nekem fejhangon, a Baltikumban megkezdődött folyamatokat ma már csak tankokkal lehet leállítani. Akárhogyan is, a nemzetiségi kérdésről szóló központi bizottsági ülés közeledtével a feszültségek nem csökkennek, hanem nőnek.

(DK)

A vérbe fojtott kínai diákmozgalom egyik szökésben lévő vezetője azt mondta, hogy legalább 2 ezer embert öltek meg Pekingben a katonák június 4-én éjszaka. A CDS amerikai TV-társaságnak nyilatkozott. Hivatalosan csak annyit ismernek be, hogy valamivel több mint 200 polgári személy és egy-két tucat katonára esett áldozatul a hadsereg bevetésekor. A kínai diákvezető elmondta, hogy hajlandó hazatérni és bíróság elé állni, de csak akkor, ha szabadon, a nyilvánosság előtt beszélhet. Hozzátette, hogy ez csak egy demokratikus rendszerben történhet meg nempedig a mostani törvénytelen kormány elnyomása alatt. Az amerikai tv-társaság egyébként annyit közölt, hogy a kínai diákvezető valahol Európában biztos helyen van. Az afrikai ügyekkel foglalkozó amerikai külügyminiszter helyettes kijelentette, hogy az Egy.Államok kész közreműködni a mozambiki helyzet politikai rendezésében. H. beszélt erről, elmondta azt is, hogy a dél-afrikai köztársaság vezetőjével folytatott megbeszélésen szó volt a mozambiki fegyveresek külső támogatásának teljes leállításáról. Azt nem közölte, hogy végül is mire jutottak de úgy fogalmazott, hogy ezzel kapcsolatban kedvező hírei vannak a mozambiki elnök számára.

Fellebbezést nyújtott be O. North ezredes, akit az Irán-Contra ügyben játszott szerepéért nemrégiben elítéltek. Az enyhe büntetés értelmében North 3 év felfüggsztett börtönt, 150 ezer dolláros pénzbüntetést és 1200 órás közösségi szolgálatot kapott. A katontiszt ügyvédei nem indokolták a fellebbezést, de vszinüleg azt szeretnék elérni, hogy a bíróság törölné az ítéletnek azt pontját, amelynek értelmében North a jövőben nem tölthet be közhivatalt.

Itt a DK.

- Az 1995-re tervezett Bécs-Bpest világkiállítás előkészítése úgy tűnik, izgalmas szakaszához érkezett. Ma délelőtt egyedül álló kapcsolatfelvételtre került sor Bpesten, amelyről Ruby Zoltán számol be .

(DK)

- Nem meggyőzni, hanem tájékoztatni szeretné a hazai ellenzéki szervezetek képviselőit a világháálítás osztrák kormánybiztosa, ill. a kíséretében lévő szakértők csoportja. Dr. Erhard Buse? kormánybiztos vitaindítójában elmondta, hogy Ausztriának minden értelemben érdeke a világháálítás megrendezése. Első sorban azért, mert a második világháború után Ausztria kellett fele lassabban fejlődött mivel elszakadtak azok a ~~sz~~alak, amelyek Prágához, Bpesthez, Zágrábhöz kapcsolólták. Az 1995-ös világháálítás megélénkítené a keleti ország rész gazdaságát, behozva a 40 éves hátrányt. Arra a kérdésre, hogy miért lenne ez jó nekünk magyaroknak? A következőt válaszolta. - Az ellenzéki szervezetek bizalmatlanok és kritikusan figyelik a kormány tevékenységét Magyarországon, ami érthető. Viszont a világháálítás megrendezésével szembe fordulni nem szabad pusztán bizalmatlanságból. Ez a mai találkozó is arra lehet jó, hogy szakértői elemzések ismeretében érzelmekről mentesen foglalhassanak majd állást a független magyar szervezetek a világháálítás kérdésben. Osztrák elemzések szerint a magyar gazdaság motorja lehetne az elkövetkezendő években a világháálítás előkészítése. Enyhítene a foglalkoztatási gondokon, bekapcsolná hazánkat Európa vérkeringésébe. Végül annyit: hogy a mai találkozót a TDDSZ hozta tető alá.

-

- Az amerikai elnök látogatásától nem benuul meg teljesen a magyar belpolitika, de a belyegét mindenképen rányomja valamennyi eseményre. B. Király Györgyi az országgyűlés kulturális és külgügyi bizottságának ülésén járt, ezuttal azonban nem a parlamentben.

- Egy gombostűt nem lehetne leejteni a kulturális és külgügyi bizottság összevont ülésén, amelyre meghívták a lo külföldi, magyar kultúrális intézet igazgatóját is. Mert ugye a METESZ éppen szabad terme meglehetősen szűkösnek bizonyult, ugyanis Bush elnök látogatása miatt a képviselők ma kiszorultak a parlamentből. Rátkai Ferenc művelődési miniszterhelyettes a napi-rend előterjesztője elmodta, hogy a hazánk hírnevét külföldön

(DK)

Öregbítő intézetek funkciója mára gyökeresen megváltozott. Már nem első sorban az itthonról kivándoroltak térnek be egy kávéra vagy egy pohár szilvapálinkára, hanem a kinti értelmi-ségi köröket tájékoztatják a magyar társadalomban zajló változásokról. Pld. a magyar-román kapcsolatok megértetéséhez igen csak hozzájárult a három kötetes ERDÉLY TÖRTÉNETÉNEK megjelenése utána római magyar akadémián és a többi nyugati intézetben rendezett vita. CZoma László erősen bírálta a magyar sajtót, ugyanis a külföldön működő magyar kulturális intézetek erőfeszítéseiről szinte semmit nem tudunk. A képviselők egyébként elolvashatták GLATZ Ferenc feljegyzését, amelyben beszámolt a Bundestag belnémet bizottsága delegációjának látogatásáról. - Idézek a miniszter írott bevezetőjéből: "Az én generációmat már korábbi fenntartások nem jellemzik. Az NSZK-t demokratikusabb berendezkedésűnek tartjuk mint a NDK-t."

-

- A TOT ma délelőtti ülést tartott. Arról, hogy miért tervez áremelést a mezőgazdaság, Gubicza Ferencet, a TOT elnökségi tagját kérdezte Horváth Katalin.

- Jelenleg a magyar mezőgazdaság által kibocsátott termékek ára a világpiaci árhoz képest nagyon alacsony. A gabonánál lehet ezt legjobban érzékelni. Ott a felhasznált műtrágya, kombájnok vonatkozásában szinte a világpiaci árat fizetjük meg.

- Ön említette, hogy olyan agrárpolitikát kell kidolgozni 1992-ig, hogy ezzel be tudjunk lépni a Közös Piacba.

- Ahhoz, hogy versenytársai lehessünk a K.P. mezőgazdaságának, korszerű gépekre, új gépekre van szükségünk és korszerű technikához csak úgy jutunk, hogy ha a mezőgazdaság jövedelemtermelő képességét növelni tudjuk, és ez jelenleg nem a mezőgazdaságban dolgozó embereken múlik, hanem az árrendszeren, és elvonási rendszeren, amely az elmúlt években kialakult, amely lehetetlenné tette a mezőgazdaságot.

-

(DK)

- Több társadalmi szervezet is tiltakozott az ellen, hogy a két újfalui Vörös Csillag Tsz vezetősége megbüntette azokat a kombájnosokat, akik béremelési sztrájkot tartottak. A Baranya megye Tsz. 10 kombájnosra nem akarta megkezdni az aratást, amíg a vezetőség nem teljesíti béremelési követelésüket. Kérésüket azaz indokolták, hogy bérük elmarad a környékbeli gazdaságok gépkezelőinek fizetésétől, és az erősen megdőlt gabonában képtelenek megfelelni teljesítményt elérni. A tsz-elnök figyelmeztető levelét követően 5 kombájnos felvette a munkát. A sztrájkügy kivizsgálása során ők csak megrovásban részesültek, míg a másik 5 gépkezelőt meghatározatlan időre alacsonyabb munkakörbe, rakodónak helyezték át. A FIDESZ és a SZDSZ-nek pécsi csoportja tiltakozott a sztrájkoló kombájnosok ellen hozott büntetések miatt.

A szakszervezetek számvizsgáló bizottságának legutóbbi ülésén felmentését kérte elnöki tisztségéből Biszku Béla. Mint mondta, a SZOT Közelgő kongresszusának előkészületeinél hatékonyabban tud működni egy megújult, megfiatalodott számvizsgáló bizottság. Biszku Béla elmondta, hogy a bizottság soron következő augusztusi ülésén hivatalosan is megtörténik a váltás a bizottság élén.

Az MSZMP szóvivő helyettese megerősítette, hogy KÁDÁR János temetése kapcsán ígább RAJK László kezdeményezte, hogy szülei földi maradványát áthelyezteti a Kerepesi úti temetőből.

Műsorváltozás lesz a MAGYAR RÁDIÓBAN holnap és holnapután.

KÁDÁR János búcsúztatásáról és a temetési gyászszertartásról élő közvetítésben számolunk be. A Kossuth, a Petőfi és a Bartók Rádió műsorváltozásait az országos napilapok és a Rádió műsorismeretesei tartalmazzák részletesen.

Az adó- és pénzügyi ellenőrzési hivatal közleménye szerint július 20-ig adóelőleget kell fizetniük azoknak, akik az idén áprilisban, májusban és júniusban adóelőleg levonása nélkül jutottak adóköteles jövedelemhez. A befizetésre azok kötelezettek, akik pld. magánmunka vállalásért kaptak pénzt, esetleg borraválóhoz, hálapénzhez

(DK)

ill. fizető vendéglátásból származó bevételhez jutottak. Az adóelőleget a 232-90-605, 6359-es számú számlára kell befizetni. Az adóelőleg a kapott összegek 20 %-a, és a pénzt a Postahivatalokban beszerezhető utalványokon vagy átutalási betétszámlán kell föladni.

- A Minisztertanács a hónap végén tárgyalja Borsod-Abaúj-Zemplén megye, de főleg Ózd munkaerőhelyzetét. A javaslatot az Országos Tervhivatal készítette, ezt tárgyalta ma meg a Vasas Szakszervezet elnöksége is. - A tudósító Öry Szabó Zsolt.

- A szakszervezet elvetette a Tervhivatal előterjesztését, többek között azért, mert az 2450 ember elbocsátásában látja az ózdi Kohászati Művek jövőjét. Az elbocsátásokat 1990 végéig kellene foganatosítani. Mint mondják, nélkülük nem lehet megoldani az egyébként mindenki által szükségesnek tartott szerkezetváltást. A Vasas szakszervezet vezetősége szerint viszont NSZK példákra hivatkozva, a szerkezetváltás nem lehet indoka az elbocsátásoknak. A két szélsőség közötti végleges megoldás viszont nem látszik. Abban a Vasas Szakszervezet az ózdiak küldöttei, az Országos Tervhivatal és az Ipari Minisztérium is egyetért, hogy átmeneti, ideiglenes megoldásokat nem érdemes keresni, mert azok drágábbak a pillanatnyi gazdaságtalan termelésnél is, ám véglegesnek tetsző új munkahelyekre még nincs javaslat, ill. az sem dőlt el, hogy ezekre ki adná a pénzt. Ezt az Országos Tervhivatal ma megvitatott tervezete sem tartalmazza. A Vasas Szakszervezet elnöksége követeli, hogy a Tervhivatal konkrét és rövid határidőket tartalmazó új tervet készítsen, addig pedig minden erejével azon van, hogy az elbocsátásokat megakadályozza.

-

- A Bush-látogatás kapcsán, ahogy ezt már műsorunk elején mondtuk, sajtótájékoztatót hirdetett KOVÁCS László külügyi államtitkár. Nem tudom, hogy megkezdődött-e ez a sajtótájékoztató? Kulcsár István.

- Ebben a pillanatban kezdődött meg, éppen hogy Kovács László

(DK)

a Hölgyeimnél és Uraimnál tart. Elmondta azt, hogy milyen megbeszélések voltak a parlamentben délelőtt, amiről Csák Elemér a krónika elején beszámolt. A részleteket nyilván ezután fogja még sorolni. Az államtitkár azért késett el a saját sajtótájékoztatójáról, ami egyébként elég gyakori ilyen nemzetközi sajtótájékoztatók esetében, amikor egy nemzetközi találkozó zajlik, tehát azért, mert a külügyminiszterek, a magyar és az amerikai külügyminiszter találkozója nemsokkal ezelőtt ért véget. Ebben a pillanatban egy másik esemény zajlik a Duna tulsó partján, Budán a Várban Bush elnök most találkozott a Magyarországon tanuló amerikai ösztöndíjasokkal, az Egy.Államokba készülő magyar fiatalokkal, erről akárcsak a most folyó sajtóértekezlet-ről nyilván az EM-ban számolunk be részletesebben. Még egy értesülés, itt a sajtóközpontban sokat beszélnek arról, ill. a nyugati hírügynökségek már közölték is, hogy mi lesz a fő mondánivalója annak az előadásnak, amit Bush elnök délután tart a Marx- Károly KÖZGÁZ-on, az egyik annak a segélycsomagnak nem különösebben jelentős összegű, de fontos segélycsomagnak a bejelentése, amelyet az Egy.Államok nyújt Magyarországnak, a másik pedig az a bejelentés, amelyet önök már a krónika elején hallottak, hogy t.illik a béke hadtest első ízben egy szocialista országban, Magyarországra küldi a tagjait. Nagyon érdekes ezzel kapcsolatban a UPI amerikai hírügynökségnek a kommentárja, amelyben a következő van. A béke hadtest Magyarországra küldéséről szóló határozat annak a jele, hogy a kommunista párt elnöke NYERS Rezső vezette jelenlegi kormány csaknem megfordította annak a szovjetek felállította rezsimnek a politikai irányvonalát, amelyet 1956-os bpesti felkelés szétzúzása után került hatalomra. Ez tehát a UPI véleménye. A sajtóértekezlet tehát tart, részletesen beszámolunk róla este. - STúdió.

- Időjárás:

Változóan, gyakran erősen felhős az ég, ismétlődő záporok, zivatarok alakulnak ki. Néhol felhőszakadás, jégeső is lehet. A hőmérséklet nyugaton 25, keleten 30 fok körül, este 20-25 fok között alakul.

- A Márványi Péter szerkesztette DK ezzel véget ért. - Müller Mihályt hallották, viszonthallásra az EM_ban.

KOSSUTH ADÓ

HÍREK

14.00 h

Az amerikai elnök javasolja, hogy a kongresszus hozzon létre 25 millió dolláros alapot a magyar magángazdálkodás élénkítésére. Ha a magyar parlament elfogadja az új kivándorlási törvényről szóló javaslatot, akkor Magyarországot elsőként a világon mentesítik a kereskedelmi korlátozások alól. - jelentette be G. Bush a bpesti MARX Károly Közgazdasági Egyetemen. Utalt arra, hogy a tőkés országok hétvégi gazdasági csúcstalálkozóján Párizsban javasolja, hogy nyújtsanak összehangolt gazdasági és műszaki segítséget Magyarországnak és Lengyelországnak. Szólt arról is, ha a szenátus elfogadja a javaslatát, akkor bátorítják az amerikai beruházásokat Magyarországon. Az amerikai elnök azt hangoztatta: Magyarország egyértelműen a kelet-európai reformok egyik vezetője, majd azt fejtegette, hogy sietetni kell a változtatásokat, mert az Egy.Államok nem a status quo vagyis a korábbi állapotok, hanem a reformok gyorsítását célozza segítségnyújtásával. Utalt arra is, hogy az átement próbára teszi az ország népét. De ha az új vállalkozások elterjednek, akkor a bővülő termelés lehetővé teszi, hogy a magyarok ellenőrizzék sorsukat.

Elindult prágai egynapos hivatalos látogatására a nyugatnémet külügyminiszter. HD. Genscher a kelet-nyugati kapcsolatokról és a VSZ bukaresti csúcsértekezletének eredményeiről folytat megbeszéléseket a CS vezetőkkel. Tárgyalópartnere lesz G.Husak államfő, Adamec miniszterelnök és Jakes pártfőtitkár. A nyugatnémet külügyminiszter javasolni fogja, hogy a bajor-CS határon nyissanak újabb határátkelő helyet.

A kínai katonák a pekingi vérengzés során legalább kétezer embert öltek meg a Tien-Anman téren. Mindezt a kínai diákmozgalom egyik szökésben lévő vezetője mondta a CDS amerikai tv-társaságnak. (Ism.)

(hírek, 14)

F. Castro szerint a kábítószercsempészségbe keveredett kubai katonatisztek elárulták a forradalmat és olyan súlyos kárt okoztak az országnak, hogy nem kaphatnak kegyelmet. A kubai vezető az államtanács vasárnapi ülésén mondott négy órás beszédét csak ma sugározták a szigetországban. Castro nyilatkozatából kitűnt, hogy a titkos akcióért az Egy.Államokat is felelősség terheli, mert bár régóta tudtak az ügyről, mégsem hozták nyilvánosságra a benne szereplők neveit.

Szibériában sztrájkba lépett többezer szénbányász. Mint a szovjet szakszervezetek lapja jelentette, a munkások jobb ellátást és több szabadnapot követelve tegnap óta nem vették fel a munkát. A helyszíntre utazott a szovjet bányai ipari miniszter, hogy személyesen tárgyaljon a sztrájkolókkal Szibériában.

Magyarországon az egyeztető tárgyalásoknak az leett az eredményük, hogy az orosz nyelvszakos tanárok átképzésköltségeit még részben sem lehet megfizettetni a pedagógusokkal. Ezért a nyelvtanfolyamok költségéből a központi támogatáson túl fennmaradó 35 %-ot a tanárok iskoláját fenntartó taqnácsnak, vagy magának az iskolának kell megtérítenie. - közölte a MÜM.

Komárom megyében tegnap esti hatalmas vihar jelelnős fennakadást okozott a közlekedésben. Tatabányán, Lábatlanon, Bajon, Süttőn, Vértessomlón és Nyersgesújfalun számos épületből kellett kiszivattyúzni az esővizet valamint eltávolítani a házakra, ill. az utakra dőlt fákat. Tatabányán a patakként hömpölygő esővíz megbontotta és több helyen feltépte az útburkolatot. A károk megszüntetésén még délelőtt is dolgoztak a Komárom megyei tűzoltók.

Időjárás: ---

PETŐFI ADÓ

HÍREK

15.00 h

Bush elnök a KÖZGÁZ-on mondott beszédében javasolta, hogy az amerikai kongresszus hozzon létre 25 millió dolláros alapot a magyar magángazdálkodás(Ism.)

Az MSZMP bpesti VB-a szerint KÁDÁR János halála mély fájdalmat és megrendülést váltott ki mindazokból, akik elvátársai voltak és akik szerették, tisztelték. A testület mai ülésén úgy döntöttek, felhívják a fővárosikat, hogy az együttérzés kifejezéseként a pénteki gyászszerartartás kezdetekor egy perces tiszteletadással adózzanak KÁDÁR János emlékének.

Genfben az Európai Futballkupa első fordulójának sorsolásában a Bajnok Csapatok Európa Kupájában a bpesti Honvéd a jogszlávkapta ellenfelül. Az első mérkőzés a Bozsik Stadionban lesz. A Kupa Győztesek Európa Kupájában az FTC az Üllő úton fogadja a finn együttesét. A legnehezebb dolga az UFA kupáért folyó küzdelmekben az MTK VM-nek lesz, hiszen első meccsét Kievdn játssza a Dinamo Kiev csapatával.

- o -

KOSSUTH ADÓ

TIZENHAT ÓRA

16.00 h

Jó napot kívánok a tizenhat óra hallgatóinak, itt Orosz József beszél. - Bush amerikai elnök 25 millió dolláros alap fölállítását javasolja a magyar magángazdálkodás élénkítésre. - Tartalom: --

- Az amerikai elnök javasolja, hogy a kongresszus hozzon létre 25 millió dolláros alapot a magyar magángazdálkodás élénkítésére. Ha a magyar parlament elfogadja az új kivándorlási törvényről szóló javaslatot, akkor Magyarországot mentesítik a kereskedelmi

(hírek, 16)

korlátozások alól, - jelentette be G. Bush a Marx Károly Közgazdaságtudományi egyetemen. Utalt arra, hogya tőkésországok hét végi gazdasági csúcstalálkozóján Párizsban javasolja, hogy nyújtsanak összehangolt gazdasági és műszaki segítséget Magyarországnak és Lengyelországnak. Szólt arról is, ha a szenátus elfogadja javaslatát, akkor bátorítják az amerikai beruházásokat Magyarországon.

-zene-

- Az amerikai elnök délelőtt már találkozott magyar párt- és állami vezetőkkel. Most Kulcsár István a POZSGAY Imre államminiszterrel folytatott megbeszélésekről tudósít.

- A Vigadóban a sajtóközpont nagytermében ezekben a percekben folyik POZSGAY Imre államminiszter sajtótértekezlete, óriási érdeklődés mellett. POZSGAY Imre először elmondotta, hogy a Bush látogatás legfőbb tanulsága, hogy ami eddig történt, az megfelel a magyar kormány, a magyar nép várakozásainak. Bush elnökkel való találkozója alkalmával, ami ezelőtt egy órával fejeződött be, POZSGAY Imre a reformok békés megvalósításáról beszélt az elnöknek, a békés átmenetet célzó egyeztető tárgyalásokról. kijelentette Bushnak, hogy a MSZMP reformerők gyűjtőhelye. BEszélt a nálunk végbemenő folyamat visszafordíthatatlanságáról. Azt mondta POZSGAY Imre, hogy az Egy.Államok elnöke és külügyminiszter roppant tájékozott Magyarországról. A sajtóértekezlet ~~né~~ folyik. Hadd említsem itt meg, hogy nem egészen háromnegyed óra múlva háromnegyed 5-kor BAKER Külügyminiszter tart sajtótájékoztatót, amelyen elmondja, hogy az amerikai fél hogy látja a tárgyalásokat. - Stúdió.

-

- A magyar miniszterelnök délelőtt még nem tudhatott arról, hogy Bush elnök délután 25 millió dolláros támogatást ajánl fel Magyarországnak. (Ism. 790)

(hírek, 16)

- A parlmentben négy magyar-amerikai megállapodást írtak alá. EGYezmény született a két ország közötti légiforgalom megkönnyítéséről és fejlesztéséről, valamint a magyar-amerikai idegenforgalom bővítéséről. Megállapodást írtak alá arról, hogy amerikai közreműködéssel hajtják végre a borsodi térség ipari szerkezetátalakítását. Tárcaközi egyezmény született arról is, hogy bővítik a magyar-amerikai mezőgazdasági együttműködést.

- Magyarország sem volt önzetlen egy igazi szűrös szuvenírt vihet haza magával az elnök. - NÉMETH Miklós a vasfüggöny, pontosabban a francia rozsdamentes acélból készült drótháló egy darabját adta az amerikai elnöknek. Miközben Bush a parlamentben tárgyalta, közben Mrs. Bush Isten segítségét is kérte, amikor a vak gyermekek Szent Anna intézetében járt. A részletek Karakai Ildikótól. (Ism. 791)

-

- Az amerikai TV-ban is Bush látogatása szerepel vezető helyen. P. Szabó József tudósít.

- Még a bpesti időjárási előrejelzéseket is hallottam ma reggel az amerikai tv-ben, legalább is az egyik csatornán azzal, hogy a csinos meteorológus hölgy kijelentette: ha úgy is Magyarországra figyelnek az amerikaiak. G. Bush neve viszont legalább is ma Bpesttel azonosult, ahol ezzel a modattal kezdődött a reggeli tv-hiradó: Az elnök magyar vezetőkkel találkozott. Itteni idő szerint fél 8-kor pedig az amerikaiak kis műholdas élőközvetítésben hallgathatták az elnök beszédét a Marx Károly közgazdaságtudományi egyetemen. Utána a riporter egy mondatos összefoglalója így hangzott: Az elnök az Egy. Államok partneri kapcsolatait ajánlotta fel Magyarországnak.

-

A brit tv filmjelentést adott Bush elnök és a magyar vezetők tárgyalásairól. A BBC külpolitikai szerkesztője azt emelte ki, hogy Magyarországon a kormányzat és az ellenzék a lengyel Szolidaritástól eltérően nem annyira a beteggazdaság anyagi megsegítését

(hírek, 16)

várja az amerikai elnöktől, hanem a demokratikus fejlődési irány megerősítését látja lényegesnek. Az olasz sajtó úgy ítéli meg, hogy Magyarországon meggyőző bizonyítékot kívánnak adni az amerikai elnöknek a megújulás erejéről, hogy ezekről a benyomásairól beszámoljon a fejlett ipari országok párizsi csúcsértekezletén.

G. Bush után további híreink:

F.Castro szerint a kábítószer csempészésbe belekeveredett kubai katonatisztek elárulták a forradalmat és olyan súlyos kárt okoztak az országnak, hogy kegyelmet sem kaphatnak. - A kubai vezető az államtanács vasárnapi ülésén mondott négy órás beszédét csak ma sugározták a szigetországban. Castro nyilatkozatából kitűnt, hogy a titkos akcióért az Egy.Államokat is felelősség terheli, mert bár régóta tudtak az úgyről, mégsem hozták nyilvánosságra a benne szereplők nevét.

A kínai katonák a pekingi vérengzés során legalább 2000 embert öltek meg a Thien-Anman téren. (Ism.)

Gazdasági segítséget kap Lengyelország. Bonni kormányforrások szerint az NSZK Hajlandó egymilliárd hitelt nyújtani Lengyelországnak. Azt is közölték, hogy Lengyelország többmilliárd márkás államilag garantált köteleetlen felhasználású hiteleket kért Bonntól, de azt a ny-német kormány nem tudja teljesíteni.

Sztrájkolnak a SZU-ban és beszüntették a munkát Nagy-Britanniában is. - Szibériában sztrájkba lépett többezer szénbányász. (Ism.)

Nagy-Britanniában a vasutasok újabb egy napos sztrájkot kezdtek az elmúlt hónap alatt immár negyedszer. (Ism.)

- A pécsi bányászok felvonulással és munkásgyűléssel kívánják felhívni a közvélemény figyelmét bizonytalan helyzetükre.

(hírek, 16)

- Borsod megyében, legfőképpen Ózdon a jövő év végéig 2500 dolgozót fognak elbocsátani, a Vasas szakszervezet elnökségi ülésének tiltakozását Öry Szabó Zsolt mondja el. (Ism.)

Sport: Genfben az európai futballkupák első fordulójának sorsolásában a bajnok csapatok európa kupájában megtörténtek a sorsolások . (Ism.)

Időjárásjelentés:

GYakran lesz erősen felhős az ég újabb eső, zivatar is várható. Az északnyugati szél kissé megélénkül, zivatar idején viharossá fokozódik. A hőmérséklet éjjel 14-19, nappal 20-25 fok között lesz.

- Ezzel a Tizenhatóra hírmagazin véget ért. - A szerkesztőt, Orosz Józsefet hallgták.

- o -

PETŐFI ADÓ

HÍREK

17.00 h

Hazai termékek nyugati, ill. nyugati áruk itthoni értékesítésre magyar-amerikai vegyesvállalat alakult Kaposvárott. A társaság 10 millió ft-os alaptőkéjnek kétharmadát a Somogy megyei Sütő- és Édesipari Váll. egyharmadát egyaz amerikai cég magyar származású tulajdonosa.....az új vegyes vállalatban.

(Ismétlések) ---

- o -

IPARGAZDÁK

17.35 h

- Vékony TAMÁS a Cédrus kisszövetkezet elnöke, azé a kisszövetkezeté, amelyik a polaroid cég mágneslemezeinek egyedüli hazai nagybani forgalmazója. Hogy jött létre ez a kapcsolat ezzel a világhírű céggel?

- Egy évvel ezelőtt talán még mi is azok közé tartoztunk, akik azt hitték, hogy a polaroid egyedül csak fotócikket gyárt. Ma már tudjuk, hogy mintegy 6-7 ezerre tehető a különféle optikai videotechnikai fényképészeti és legutóbb számítástechnikai termékeinek a száma. Tavaly őszi konferencián találkoztunk először polaroid számítástechnikai termékekkel. A polaroid bécsi képvisletével vettük fel végül is a személyes kapcsolatot, és egy közel fél éves tárgyalássorozat után jutottunk el áprilisban odáig, hogy sikerült megállapodnunk ebben a nagykereskedelmi elosztói feladatban és ennek kizárólagosságában.

- A polaroidnak miért érdeke, hogy a magyar piacra jöjjön a számítógéphez használatos mágneslemezekkel?

- Azt hiszem, hogy végül is a termelési nagyság az minden cégnél döntő és befolyásoló. Számítástechnikában amúgy is komoly verseny van minden területen, ez érvényes a mágneslemezekre is. A k-európai piacok és így Magyarország is végül is a számítástechnikában új és egyre nyitottabb piacnak számít. Komoly verseny kezd kialakulni az országban és egyre több neves vagy kevésbé neves márka jelenik meg az országban, úgy tűnik, hogy a polaroid sem akar kimaradni ebből a piacból. --- A legfontosabb nyeresemény a mi szánunkra az, hogy egy közepes áron, egy világ-színvonalú élenjáró terméket kapunk. - Az a fajta adatbiztonság amit a polaroid lemezek nyújtanak, az gyakorlatilag csak biztonsági másolatok sorozatával volt idáig elérhető. --- A Polaroid 20 éven keresztül díjmentesen hajlandó a sérült lemezekben lévő adatokat a saját amerikai laboratóriumában visszaolvasni. --- Mi első sorban mágneslemez médiákat adunk ki újságokat, folyóiratokat, katalógusokat, egyéb kiadványokat mágneslemezen. Egy olyan kitűnő gyártmányra találtunk rá, amelyik szánunkra első sorban nem a kereskedelmi tevékenységben realizálható haszon miatt fontos, hanem azért, mert megtaláltuk azt a papírt, amire a saját újságjainkat a legnagyobb biztonsággal nyomtathatjuk. --- A nyereség nem olyan jelentős, hiszen a mi

(ipargazdák)

áraink azt hiszem eléggé meggyőzik majd a felhasználókat arról, hogy egy kitűnő terméket közepes áron adni nem lehet óriási nyereség mellett.

- o -

KOSSUTH ADÓ

ESTI MAGAZIN

18.30 h

A mikrofonnál: Müller Mihály.

- Beszámolunk Bush elnök bpesti látogatásáról, amelyről egyébként már most is hallhatnak egy rövid összefoglalót Csák Elemértől.

- Marathoni tárgyalássorozat a magyar vezetés tagjaival és az alternatív szervezetek képviselőivel, négy megállapodás aláírása és egy fontos beszéd, amelyet G. Bush erkölcsi és anyagi támogatást ajánlott fel a magyarországi reformok megvalósításához. Ez az amerikai delegáció mai programjának m érlege.

- Tartalom: --- Időjárás: ---

- És most Bush amerikai elnök bpesti látogatásáról hallhatnak részletes összefoglalót CSÁK Elemér és KULCSÁR István összeállításában.

- Önmagában a tárgyalópartnerek felsorolása is mutatja, hogy az amerikai elnök mai napja rendkívül intenzív munkával telt el. G. Bush délelőtt az MSZMP vezetőivel majd NÉMETH Miklós kormányfővel, azt követően pedig SZÜRÖS Mátyással az országgyűlés elnökével folytatott eszmecsere. Gyors ebéd után a vendég Magyarországon tanuló amerikaiakkal és Amerikába utazó ösztöndíjas magyar diákokkal találkozott, továbbá tárgyalt

(EM)

POZSGAY Imre államminiszterrel, és az új politikai pártok, ill. szervezetek képviselőivel.

- Bush mai napjának fontos és amerikai részről programadónak szánt része volt az a beszéd, amit a Marx Károly Közgazdaságtudományi EGYetemen tartott. Adásunk után röviddel az elnök a tervek szerint fogadást ad a nagyköveti rezidencián, s ott folytatódik a véleménycsere a magyar társadalom számos képviselőivel.

- A tárgyalásokról több tájékoztató is elhangzott, és NÉMETH Miklós kormányfő maga foglalta össze a megbeszélések lényegét a rádió számára. Most ezekből idézünk. Mindenekelőtt abból a sajtókonferenciából, amit KOVÁCS László külügyi államtitkár tartott.

- A megbeszéléseken G. Bush elnök a magyar vezetőktől nagyon alapos és részletes tájékoztatást kapott a gazdasági és politikai reformfolyamatról, azokról a lépésekről, amelyeknek célja, hogy a pártállam helyére jogállamot építsünk föl, amelynek célja, hogy a központi utasításokon és irányításon alapuló tervgazdaság helyére a piacgazdaság lépjen. Magyar vezetők hangsúlyozták, hogy ebben a reformfolyamatban sorsdöntőek a következő hónapok, hiszen ez az átmenet periódusa, és nyomatékosan aláhúzták, hogy a MSZMP, a magyar kormány az átmenet békés jellegét rendkívül fontosnak tartja és ezért is igyekszik partneri viszonyt teremteni az új pártokkal és mozgalmakkal, hogy az átmenet békés jellegét megőrizték közös erőfeszítésekkel, hozzátéve, az MSZMP-nek nem áll szándékában jelenlegi hatalmi pozícióival visszaélni. A párt elnöke ezzel összefüggésben tájékoztatta Bush elnököt aháromoldalú tárgyalások konkrét témáiról és jelenlegi állásáról. Hangsúlyozták a magyar vezetők, hogy a választások után, amely választások majd lemérik az egyes pártok befolyását, ténylegesen egy stabil, magabiztos kormány jöhet létre. Hangsúlyozták, hogy ebben a kormányban mindenképpen szerepet kell kapnia a magyar Szocialista Munkáspártnak, amely a változásokat kezdeményezte, és amely ma is a reformfolyamat élén áll, és felhívták a figyelmet arra a veszélyre, amelyet a destabilizálódás, a hatalmi vákum okozhat,

(EM)

nemcsak Magyarországon, hanem az egész kelet-európai régióban, amely még a szovjet-amerikai viszonyt is kedvezőtlenül befolyásolhatja. Valamennyi magyar vezető hangsúlyozta, hogy problémáinkat magunknak kell megoldani,

(folytatás a következő oldalon)

(EM.)

Valamennyi magyar vezető hangsúlyozta, hogy problémáinkat magunknak kell megoldani, de számítunk a nemzetközi támogatásra és számítunk a nemzetközi tapasztalatokra is. Az Egy. Államok elnöke aláhúzta, hogy meggyőződése szerint e beszélgetések rendkívül őszinte hangulata, rendkívüli nyíltsága is jólmutatja az idők változását és rendkívül pozitív fejlemény. Tegnap megnyilatkozásaival összhangban hangsúlyozta, hogy az Egy. Államok támogatni kívánja a magyarországi reform folyamatokat, de a beavatkozásnak még a látszatát is kerülni kívánja. Szívesen bicsátja rendelkezésre a politikai és a gazdasági intézményrendszer reformjához alkalmazható bizonyos tapasztalatait, de semmiképpen nem kívánja nehezeíteni a magyarországi reformok előrehaladását. Kifejezte azt a készségét, hogy az Egy. Államok szívesen nyújt támogatást szélesebb összefüggésben is a legfejlettebb országok párizsi csúcstalálkozója, illetve általában a külföldi beruházások ösztönzésében. G. Bush elnök ur többször is hangoztatta, hogy az Egy. Államok érdekelt a SzU-ban kibontakozó peresztrojka sikerében és szólt arról is, hogy meggyőződése szerint a szovjet-amerikai viszony javulása kedvezően hat mindkét világhatalom szövetségeseire is. Ugy fogalmazott, hogy csökkent a rájuk nehezedő nyomást és ez meggyőződése szerint Kelet-Európában a reform folyamatok gyorsabb előrehaladását, a mozgástér növekedését fogja jelenteni.

SZÜRÖS MÁTYÁS, a parlament elnöke hangsúlyozta, hogy Magyarország felelősséget érez a határain túl élő magyarokért is és kérte az Egy. Államok elnökét, mint a helsinki záróokmány egyik aláíró országának első számú vezetőjét, vesse latba befolyását az emberi jogok megsértése ellen, bárhol is történjenek az a világban.

A külügyminiszterek megbeszélésén konkrétan kerültek szóba a kétoldalú kapcsolatok kérdései és itt részletesebben is elhangzott az, hogy az Egy. Államok milyen konkrét lépésekkel kívánja a kétoldalú kapcsolatok keretében a magyarországi reform folyamatot támogatni.

- Tudósító: - Egy külföldi tudósító arról kérdezte KOVÁCS LÁSZLÓ államtitkárt, hogy a magyar vezetés hasonlóan a lenygelhez, nem csalódott-e a tárgyalások gazdasági eredményeit illetően.

- KOVÁCS: - A magyar vezetésnek nem volt olyan várakozása, hogy akár segély, akár hitel formájában pénzt hoz az amerikai elnök. Így számunkra nem okozott csalódást az ami történt. Ugy gondolom, hogy a látogatás midnekképpen teljesítette, teljesíti a mi várakozásunkat,

(EM.)

hogy az Egy., Államok a kétoldalú kapcsolatok feltételeinek javításával, a magántőke beruházásainak ösztönzésével, a vállalkozási infrastruktúra javításával és Magyarország nemzetközi megítélésének kedvezőbbé tételével elő fogja mozdítani a magyarországi reformfolyamatok sikerét.

- Tudósító: NÉMETH MIKLÓS kormányfő, aki több mint egy óra hosszat tárgyalt az amerikai elnökkel a rádió számára a következőkben összegezte megbeszéléseinek lényegét:

- Miniszterelnök Ur, volt-e valamiféle munkamegosztás az MSZMP elnök és a kormányfő között a tárgyalási témákat illetően?

(Ismétlés. Lásd a 79o. oldalon.)

- Tudósító: - A megbeszélések végén NÉMETH MIKLÓS meglepetéssel kedveskedett G. Bushnak.

(Folytatás a következő oldalon.)

(EM)

- A megbeszélések végén NÉMETH Miklós meglepetéssel kedveskedett G. Bushnak. Átadta neki a magyar-osztrák határ lebontás alatt álló műszaki zárának egy darabkáját.

- BUSH Hangja: -

- Bush valódi érdeklődéssel vette kezébe a díszes foglalatba zárt kerítés darabot és fennhangon olvasta fel a fémbe vésett sorokat.

- Bush hangja: Ez a szögesdrót-darab része annak a Magyarországnak, amely kiépített vasfüggönynek, amely fizikailag is jelképezte az európai kontinens kettéosztottságát. Hiszünk benne, hogy a világon még meglévő mesterséges fizikai, és szellemi válaszfalak egyszer mindenütt leomlanak. - olvasta fel hangosan Bush elnök a különleges magyarországi szuvenir kíséző szövegét.

- A nevezetes szögesdrót darabka felmutatásával kezdte délutáni bpesti sajtóértekezletét J. Baker külügyminiszter. Az amerikai tudósítók első sorban leszereléssel kapcsolatos kérdéseket tettek fel neki, de utólag szóba került Magyarország is. Baker azt mondta, hogy a küszöbön álló párizsi nyugati csúcsértekezleten bizonyára az a meggyőződés lesz uralkodó, hogy Lengyelország és Magyarország a nyugati értékek elfogadása felé halad, és hogy a Nyugatnak támogatni kell a lengyel és a magyar reformot.

- Az amerikai tv-társaságok közül több is élőadásban sugározta azt a beszédet, amit G. Bush a Közgazdasági Egyetemen mondott.

- Bush hangja: Azért vagyok itt, hogy az Egy.Államok partnerségét ajánljam fel Magyarországnak. Az Egy.Államok partner lesz abban, hogy Magyarországon sikeres gazdaság jöjjön létre, s ennek jegyében a következő intézkedéseket jelentem be - mondta Bush, majd közölte: A párizsi gazdasági csúcstalálkozón javasolni fogja, hogy a fejlett tőkés országok adjanak segítséget a magyarországi reformok megvalósításához. Az elnök elmondta, felkéri az amerikai kongresszust, szavazzon meg 25 millió dollárt egy olyan alapítványra, amely a magyar magángazdaság föllendítését szolgálja. Bejelentette Bush azt is, hogy amint a magyar parlament elfogadja az új kivándorlási törvényt, a

(EM)

VSZ tagállamai közül elsőként szabadul meg teljesen a kereskedelmi korlátozások alól. Emellett bizonyos területeken az amerikai fél megszünteti a vámtarifákat. Bush bejelentette még, hogy már csak a szenátus jóváhagyására vár az a megállapodás, amely kormánygaranciákat biztosít az amerikai magáncégeknek magyarországi beruházásaikhoz.

- A gazdasági fejlődés nem következhet be úgy, hogy károsodjék a környezet - hangsúlyozta az elnök - és kilátásba helyezett 5 millió dollárt, Közép- és Kelet-Európa-i környezetvédelmi központ létrehozásához Bpestén. Bush további bejelentései között szerepelt, hogy Amerika-házat állítanak föl a magyar fővárosban. A béke hadtest nevű szervezet pedig Bpestén és a megyékben angol nyelvet tanít majd hazánkban. Növelik a szakember cserék számát is, szó van arról is, hogy közös kutatásokat folytatnak egyes tudományos szakterületeken.

- Időrendben folytatva összefoglalónkat, délután a nagyköveti rezidencián G. Bush külön megbeszélést folytatott POZSGAY Imrével, az MSZMP elnökségi tagjával, államminiszterrel. POZSGAY Imre nem sokkal később nagyon nagy érdeklődéssel kísért sajtótájékoztatót számolt be tárgyalásairól.

- POZSGAY: A legfőbb tanulság ami már eddig is levonható a látogatás eseményeiből, hogy az ami történt, megfelel a magyar kormány várakozásainak. Egy olyanfajta együttműködési lehetőséget tár föl mind a gazdaság reformja, mind pedig a politikai reform az ország haladása számára, amely nemcsak a magyar-amerikai viszony szempontjából jelentős, hanem a világ nyilvánossága, és a magyar reform iránti erkölcsi jóváhagyása szempontjából is. Az elnökkel folytatott személyes tanácskozásról röviden csak annyit szeretnék most elmondani, hogy én első sorban a reform békés megvalósításának lehetőségeiről szoltam, azokról a politikai viszonyokról és politikai egyeztető tárgyalásokról, amelyek hordozzák a lehetőséget egy békés átmenetnek, egy sikeres politikai reformnak, és egy szabad választásokon alapuló új törvényhozási és kormányzási korszaknak az előkészítéséhez. megjegyzem még, hogy nem első sorban a részletekről és a problematikus dolgokról kívántam az elnököt tájékoztatni, hanem inkább ennek a koncepciónak belső következetességéről,

(EM)

és visszafordíthatatlanságáról. Az ebben való elkötelezettségünkről. S amit még mégiscsak információként hozzátehettem, az annak a kijelentése volt, hogy bár politiaki küzdelmek árán és az ország lakosságának nehéz szociális körülményei között kell a politikai reformot megvalósítani, s vele együtt egy piacgazdasági modellváltást végrehajtani, mégis úgy hisszük, tapasztaljuk, hogy itthon, Magyarországon nincs jelentős bázisa a visszarendezést kívánó erőknek és ebben a politikai küzdelemben inkább azért folyik a verseny, hogy 40 év tapasztalatait magunk mögött hagyva, ki...^{tud} autentikus programot, és hiteles személyiségeket ebben a versenyben a nép elé állítani. Meg kell mondanom azt is, hogy Bush elnök és a tárgyalásban résztvevő Baker külügyminiszter alapos magyarországi tájékozottságról tettek tanubizonyságot, észrevételeik, kérdéseik ezt a tájékozottságot bizonyították. Szóba került az MSZMP és az ellenzék egymáshoz való viszonyának ügye is. Az MSZMP és ellenzék kapcsolatában az a kérdés, hogy az MSZMP valóban a reformerők gyűjtőhelye-e és nem a visszarendezésé. Én arról biztosítottam, hogy az MSZMP a reformerők gyűjtőhelye és szerveződő helye és nem a visszarendezést szolgáló erőké. Így az ellenzék közmegegyezést akaró és békés kibontakozást szolgáló józan körei és az MSZMP között reális együttműködési feltételek alakulnak ki úgy, hogy közben egyiknek sem kell identitását feladnia.

- A szokatlan módon tapssal fogadott sajtótájékoztató nagyobbik részében egyébként a külföldi tudósítók csaknem kizárólag a mai tárgyalásokkal legfeljebb áttételesen összefüggő belpolitikai kérdéseket tettek fel POZSGAY Imrének.

- 10 ellenzéki képviselőt képviselőivel is találkozott Bush elnök a nap folyamán. Közülük 7 politikai csoportosulás tartott sajtóértekezletet. Az egyik legérdekesebb kérdést a sajtótájékoztatón a szovjet rádió tudósítója tette fel.

- Vlagyimir STefanov a szovjet rádiótól. - Bush elnök az egyetemi felszólalásában azt mondta, hogy 40 évvel ezelőtt

(EM)

Magyarország elszakadt Európától és Nyugattól, és most a változásoknak vagyis a változások segítségével visszatér a hagyományos értékrendszerbe. A kérdésem az, hogy egyetért-e az ellenzék ezzel a kijelentéssel, és ha igen, úgy sejtem hogy igen, akkor hogyan értelmeznék részletesebben azt, hogy visszatérés a hagyományos értékrendszerbe?

- 40 valahány éve szabadították fel Magyarországot a szovjet csapatok a német megszállás alól és ezáltal befejeződött a második világháború Magyarországon. Ám, a felszabadító szovjet csapatok nemcsak a felszabadulást, hanem egy, az itteninél, a Magyarországon akkor létezőtől lényegesen különböző társadalmi rendszert is hoztak magukkal, amelyet a velük együttműködők segítségével uralomra juttatott Magyarországon, ez történelmi tény, ettől a pillanattól kezdve Magyarország nem a társadalom európai fejlődésének vonalában haladt, hanem a társadalom szovjet típusú fejlődésének vonalában haladt, - ezt értette Bush elnök feltehetően ezalatt a mondatban. Aminek jelen pillanatban tanui vagyunk az az, hogy Magyarországon ismét felélednek azok a formák, azok a társadalmi működési mechanizmusok, amelyek Európa másrészén azóta az elmúlt 40 évben folyamatosan továbbfejlődtek, s Magyarországon is megvalósul a többpártrendszer, a gondolatok és eszmék és pártok pluralizmusa, megtörténik a Kommunista párt és a hadsereg és a gazdaság, legalább is reméljük, hogy megtörténik ennek szétválasztása. É s ennyiben azt hiszem, hogy az összes itt ülő kollegám véleményét kifejtheti, hogy ezzel a vággyal mindnyájan egyetértünk.

(folytatás a következő oldalon)

(EM.)

- Meg kell, hogy mondjam, hogy Bush elnök azzal kezdte a bevezető mondókáját, hogy hangsúlyozta, hogy az ő látogatása természetesen nem a SzU ellen irányul, és vátol áll az Egy. Államok érdekeitől az, hogy a SzU érdekeit bármennyiben is befolyásolná. Mi kifejtettük, hogy úgy érezzük, hogy ez ak érdekes itt, szerencsére fel sem merül.

A nap krónikájához tartozik, hogy M. Palmer amerikai nagykövet és a magyar szakminiszterek négy amerikai-magyar megálalpodást irtak alá a parlamentben. Ezek között van egy légügyi egyezmény, egy utazási turisztikai együttműködési megállapodás, egy mezőgazdasági távaközi megállapodás és egy pedig, amely a borsodi térség ipari szerkezetátala kítását célozza. Amig az amerikai elnök politikusokkal tárgyalt Budapesten felesége, Barba Bush asszony saját programot bonyolított le. Karakai Ildiko tájékoztatója:

- A ~~h~~ölgyprogram keretében Barba Bush déellőtt a vak gyermekek Szent Anna otthonát kereste fel. Ismerkedett a 16, többszörösen fogyatékos növedék életével, meghallgatta angol nyelvű köszöntőjüket és a Biblia részleteket, amelyeket a gyerekek adtak elő. Délután Tahitótfaluba látogatott, az erdélyi menekültek központjába. Ott dr. JANKA FERENC ügyvédtől és LÉVAI GÉZÁNÉ tabncsáelnöktől megtudta, hogy a menekültközpont egy magyar származású nyugatnémet állampolgár adománya nyomán jött létre. Hamarosán felépülő házaiban 125 család találhat majd otthonra, valamint a környéken munkalehetőségre. Az első favázás, 106 négyzetméteres épület már áll is. Pénteken fogtak hozzá a felépítéséhez. Az amerikai elnök felesége az egyelőre puszt területen egy sátorponyva alatt nemzeti színekkel letakart asztal mellett foglalt helyet és első sorban arra volt kíváncsi, hogy most mi ből élnek a Tahitótfalun letelepedni szándékozó menekültek és hogy vannak-e ilyen központok máshozl is az országban. A válaszokból megtudta, hogy az erdélyieknek má most is van munkájuk és hogy további települések felépítését is ztervezik. A bezsélgeté után a helyi sikola angol tagozatos diákjai énekes-táéncos műsort adtak, kézenfogták Barba Busht és a szinpadra hívták. Az amerikai elnök felesége a program végén rögtönzött sajtótáéjékoztatót tartott. Elmondta, hogy talán hamarosan újból hazánkba látogat az ugynevezett Béke-hadstesttel, vagyis a nálunk munkábva álló amerikai angoltanárokkal. A Magyar Rádió nevében arra voltam kíváncsi, hogyan segíti Amerikaie lső számú asszonya férje munkáját.

- (Barba Bush hangja.) - Azzal, hogy nagyjón jól gondját viselem.

(EM.)

Bezsélgetünk azokról a dolgokról, amik nagyon izgalmasak és jók a világban. Neki sok az elfoglaltsága így nincsen ideje arra, hogy mindent saját maga láthasson. Ezért sokmindenről én számolok be neki.

- Tudósító: - Az elnöki házaspár látogatásáról az összeállítást Karakai Ildikó, Csák Elemér és Kulcsár István készítették.

Most pedig arról, miként látja a világ a Bush látogatást. Mindenek előtt az amerikai viusszhang, ahol alighanem még soha nem figyeltek ennyire Magyarországra. P. Szabó József jelenti:

- Hogy a számtalan amerikai TV csatorna közül hányan, nem tudom de műholdas élő közvetítésbe hallgathatták ma reggel az amerikai G. Bush beszédét a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen. Az Egy. Államokk ész arra, hogy partnere legyen Magyarországnak, amely élen jár a gazdasági és a politikai reformokban, így összegezte a beszéd lényegét az amerikai riporter. Majd megszólaltatott egy egyetemistát, akinek rövid nyilatkozatából viszont azt emelte ki, a magyarok jól érzékelik, hogy a nyugat támogatása mellett maguknak kell megoldaniuk problémáikat. A magyarok nemcsak a támogatás dollár összegét mérlegelik, ez is elhangzott. A kommentárokból kicsengett, hogy elelntétben azzal amit Bushék Lengyelországban tapasztaltak, Magyarországon optimista a lgkör. Az ausztriai határzár felszámolásától az új alkotmányig és a többpárti választások lehetőségéig sokminden nagy hatást gyakorolt az amerikai elnökre. Tucatszor láttam a képernyőn amint NÉMETH MIKLÓS átadja Bushnak a felkszámlásra ítélt határzár makettjét.

Itt, viszont Kelet-Európában nem egyértelműen lelkes a Bush vizit fogadtatása. Prágában arról cikeznek, hogy az Egy. Államok meg akarja vásárolni Magyarországot és Lengyelországot. Hallgassák Nyárádi Pétert:

- Prágában egyelőre nem kommentálják Bush amerikai elnök magyarországi látogatását. A reggeli lapok közül azonban a Rude Pravóban jelent meg olyan írás, amely szerint az Egy. Államok igyekszik megvásárolni a keleteurópai szocialista országok közül Lengyelországot és Magyarországot. Mindez a lap szerint, a szocializmus megdöntését szolgálja és egyben a szocialista közösség egységének megbontását. A délután folyamán prágai rádió kiemelte, hogy az amerikai elnök találkozott NYERS REZSŐ pártelnökkel, NÉMETH MIKLÓS miniszterelnökkel és SZÜRÖS MÁTYÁSSAL a parlament-elnökével. A rádió híre hozzátette,

(EM.)

NYERS REZSŐ úgy fogalmazott, hogy Magyarországnak érdeke fejleszteni a kapcsolatot az Egy. Államokkal, míg Bush elnök szavaiból Prágában azt emelték ki, hogy reméli, a keleteurópai országok mihamarabb önálló életet élhetnek egy szabad európai térségben.

Berlinben az egyik lap egészen sajátos kommentárral elemez. Kanyó László jelenti:

- Az NDK sajtó szinte tüntetően csak a minimális tájékoztatásra szorítkozik az amerikai elnök keleteurópai útjáról. A délutáni TV híradóban 15 másodperces filmriportban névsorolvasást tartott és elmondták, hogy ki mindenkivel találkozott George Bush Budapesten. A ma reggeli lapok is szigorúan a tényekre koncentráltak. Egyedül a Ju Welt, a szabad német ifjúság lapja kommentálja Bush varsói és bpesti látogatását. A szerző példaként saját bátyját említi, aki mindig kihasználta gyengeségét, egészen addig amíg ő, vagyis az öccs fel nem nőtt, erősebb lett és na persze büszkébb. A cikk szerint Bush az erős báty szerepében pénzt ígér azon országoknak, amelyek hajlandók nagyobb demokráciára és szabad piactegazdálkodás bevezetésére. Cserébe ezrét a lap szent több Opelt, horrorfilmet, Coca-CVolát és kokaint kaphatunk. Aki elenkezik oda katonákat és fegyvereket küldenek és ebből is Washington profitál, írja a szabad német ifjúság lapja.

Moszkvában a leg ismertebb szóvivő nyilatkozott tudósítónknak, Barát Józsefnek:

- G. - geraszimov külügyi szóvivő még nem rendelkezett operatív bpesti információkkal, amikor telefonon megkerestem őt. Ezért arra kértem hogy mindja el mit gondol alátogatás tényéről.

- (OProsz beszéd.) - Ez alátogatás nagyon jó dolog. Elősegíti az európai országok és az Egy. Államok kapcsolatainak fejlődését. Csökkenti a blokkok közötti konfliktusokat Európában. Gorbacsov volt Angliában, Nyugat-Németországban, Franciaországban is. Bush Lengyelországban vlt és most Magyarországra érkezett. A mi véleményünk szerint ez a folyamata a dolgok normális menetét jelzi.

Pári zsi összefoglaló a sajátváiéleményekről Keleti Miklóstól:

- A keleteurópai országok közül Magyarországon vana legnagyobb esély a békés átmenetre az egy párt rendszerből a demokráciára. Bush elnök történelmi jelentőségű útjával biztatást kíván adni a magyar reformtörekvéseknek, hangzott el ma délután az Európa 1. rádióállomás komment

(EM.)

tárjában. A Figaro cikke is azt a Franciaországbanm meglehetősen elterjedt optimista nézetet tükrözi, hogy Magyarország karnyújtásnyira van a nyugati típusu parlamenti rendszertől. A Liberation már óvatosabb és arról ír, hogy a gazdag amerikai nagybácsi nem igen nyúl a zsebébe sem a szegény lengyel, sem a szegény magyar rokon megsegítésére.

Végül pedig egy londoni és egy olasz vélemény:

- A magyarok nem adományokat várnak az Egy. Államoktól, hanem az ország politikai, gazdasági átalakulásának pénzügyi és erkölcsi támogatására számítanak. Ezt a londonu TV külpolitikai szerkesztője hangsúlyozta, aki Bush elnök bpestzi látogatásáról tudósi. A BBC tegnap esti hirmagazinjában kifejtette véleményét BEREND T: ITVÁN a Tudományos Akadémia elnöke, MGAYAR BÁLINT aszabaddemorkaták szövetségének szóvivője és a lengyel Szolidaritás képviselőjében Janus Oniszkiewicz is. A brit TV állomás washingtoni szakértője úgy vélte, hogy G.Bush elődjével szemben óvatos és ygakorlatias politikus aki ne hajlik ugymond, keresztes hadjáratokra és aligha vállalkozik ey új keleteurópai Marshall-terv meghirdetésére.

Egy olasz lap azt írja, hogy Magyarországon meggyőző bizonyítékot kívánnak adni az amerikai elnökenk amegujulás erejéről.

(Folytatás a következő oldalon.)

(EM)

Itt az EM.

- Bepsten a SZOT sajtótájékoztatót tartott, amelyről Lengyel Anna számol be.

- Bálint Attila szóvivő elmondta, hogy a testület üdvözölte a koncepciót. Állást foglalni nem tudtak, mert csak néhány napja kapták meg a három éves csomagtervet. Ez pedig komolytalanul kevés idő érdemi állásfoglalásra még az eheti kormányülés előtt. Így csak véleményt mondott a SZOT-elnökség. Üdvözlí a testület, hogy az infláció mértékét 12-8 % közöttire akarják csökkenteni 1992-re. A szakszervezetek mint a munkavállalók képviselői természetesen mindenekelőtt az infláció mérséklésében érdekeltek. Ugyanakkor a SZOT elnöksége úgy véli, hogy az inflációs okok között a kamattal, az árfolyammal, a bérekkel és az árakkal összefüggő tényezők mellett más, sajátos jelenségeket is figyelemmel kell kísérni. Többek között a gazdaság súlyos strukturális problémáit. A vállalatvezetés gyakorta szerény színvonalát - hogy finoman fogalmazzak. És a társadalmi, politikai stabilitás fellazulását. A SZOT elnöksége nem először teszi szóvá, hogy a szerkezetváltásra egyelőre féloldalas elképzelések léteznek. Ugyanis a veszteséges termelés megszüntetésének kívánalma mellé nem sorakozik az új munkahelyek megteremtésének, az átképzésnek átgondolt koncepciója. Bálint Attila szóvivő még két fontos döntésről tájékoztatta az újságírókat. Tekintettel a közelgő választásokra, úgy döntött a SZOT Elnöksége, hogy konzultációt kezd a politikai pártokkal arról, hogy programjaikban miként kívánnak érvényt szerezni a munkavállalói érdekeknek és hajlandók-e szakszervezeti törekvések érvényesítésére. Ezenkívül a SZOT elnöksége célszerűnek tartja, hogy a szakszervezeti apparátusokban működő MSZMP szervezetek tagjai a jövőben lakóhelyükön végezzék pártmunkájukat. A SZOT ezzel demonstrálni akarja, hogy politikai pártoktól független, önálló mozgalomként szándékozik működni. A SZOT elnöksége nyilatkozatot tett közzé KÁDÁR János elhunytá alkalmából. - Melyben hangsúlyozzák, életútjának megméretését tévedéseivel és hibáival együtt a

(EM)

történelem fogja elvégezni, és nem minősíthetik rövid lejáratú aktuálpolitikai megfontolások.

-

Az MSZMP bpesti VB-a is kegyelettel emlékezik meg KÁDÁR Jánosról. (Ism.) Akik koszoruzni kívánnak, szándékukat a 329-516-os telefonszámon jelenthetik be.

- Egy gazdasági témájú beszámoló következik. - Kinek milyen esélye lesz munkát találni azokon a területeken, amelyeken első sorban a nehézipart fejlesztették az 50-es években a giggantomán iparpolitika jegyében? - Ez a kérdés különösen Borsod megyében fontos. Erről a területről, szűkebben véve pedig Ózdról tárgyalt a VAsas szakszervezet elnöksége. A lehetséges jövőről Öry Szabó Zsolt rövid összefoglalója következik. (Lásd: 800)

- Munkásgyűlést és felvonulást szerveznek a mecseki uránbányászok, hogy felhívják a közvélemény figyelmét bizonytalan helyzetükre. Mint ismeretes a Minisztertanács az ércbányák megszüntetését fontolgatja, de végleges döntés még nem született. A demonstrációt az idei bányásznap előtti napra augusztus 30-ra tervezik.

- Keveset tudunk arról, hogy a magyar kultúrát miképpen terjesztik intézményesen külföldön. E pillanatban lo ilyen szervezet működik szerte a világban, ám jövőre már talán kettővel is több lesz. Ahogy ez kiderül B. Király Györgyi tudósításából, amelyet az országgyűlés kulturális- és külügyi bizottságának együttes ülése kapcsán készített.

- Megtiszteltetésnek tartjuk, hogy a két bizottság egyáltalán meghallgatott minket. Más szavakkal ugyan, de tartalmában valamennyien így kezdték hozzászólásukat a külföldi magyar kulturális intézetek igazgatói. ha figyelembe veszem az előterjesztő Rátkai Ferenc művelődési miniszterhelyettes, valamint Czoma László képviselő megjegyzését, hogy t.illik a magyar sajtó agyonhallgatja vagy ha nem hát elferdíti a tényeket az intézetek

(EM)

munkájáról, úgy tűnik, hazai kulturális diplomataink ^{nem} fölöslegesen udvariaskodtak, inkább mellőzöttség érzésüknek adtak hangot. Pedig a gazdasági nyitás idején a kulturális és tudományos kapcsolatokban is nyitnunk kellene. Nos, ez a nyitás ma még meglehetősen szegényes. A lo külföldi kulturális centrum éves költségvetése ugyanis mindössze 121 millió ft. Így hát a római magyar akadémiának mind a mai napig nincs kiállító terme, a bécsi Collegium Hungaricum épülete lepusztult, a Helsinkiben lévő magyar intézet kapuját pedig 5-kor zárja a házfelügyelő ugyanis egy lakóház harmadik emelete a miénk. Így hát az érdeklődő finneknek nincs lehetőségük arra, hogy munkaidő után a magyar kultúra és tudomány értékeivel ismerkedjenek. Az intézet igazgatója, dr. Nyirkos István a művelődési miniszter helyettesnek éppen népszerűségünk növelése érdekében javasolta, hogy hozzunk létre egy nemzetközi humán központot.

- Lenne esélyünk komoly nemzetközi támogatásra. Nemcsak az UNESCO részéről, hanem más országok nemzetek részéről is.

- Az is elhangzott, hogy Bpesten éppen 15 éve nyílt meg a szovjet tudomány és kultúra háza. Ugy látszik meg kellett várnunk a peresztrojkát ahhoz, hogy mi is kulturális centrumot nyithassunk Moszkvában. Az avatásra a tervek szerint jövő ősszel kerül sor. Ugyancsak jövőre nyílik a stuttgarti kulturális centrum. RÉGER Antalt a külügyi bizottság titkárát halljuk.

- Én azt hiszem, hogy a helyszin sem véletlen, tehát hogy Stuttgartban létesül ez az intézet, ugyanis az 1945 után Magyarországról kitelepített németek jelentős része ebben a régióban él, sokrétű szoros kapcsolataik vannak az egykori hazájukkal, pld. gazdasági kapcsolatok, azt hiszem, hogy a nemzetiségi politikánk hitelét is növelné az, hogy éppen egy ilyen intézetben és éppen egy ilyen régióban egy magyarországi német származású munkatárs is dolgozna ebben az intézetben.

Ismét külföld:

(EM)

- Lengyelországban a Bush-látogatás után teljes gőzzel folytatódnak a belpolitikai viták. A Szolidaritás megpróbálja rendezni sorait. Míg a jelenlegi kormánykoalíció két kis pártja 1 ázadoszik. Domány András jelenti Varsóból.

- Hogy Lengyelországban sok minden fortyog, az tegnap Gdanskban is kiderült, amikor Bush elnök fogadására felvonult Walesa ellenzéke, a harcoló Szolidaritás. Nemcsak "Le a kommunizmussal!" és "Szovjetek kifelé!" táblákat vittek, hanem olyan amerikai eredetű, de a divatból már kiment jelszavakat is, hogy "Csak a halott kommunista a jó a kommunista! - és "Inkább a halál mint a vörösök!" - Sok sikert nem arattak, de jelenlétük figyelmeztető, márcsak azért is, mert a héten e csoportok figyelmeztették Walesat. Az immár legális Szolidaritásban ideje lenne valódi demokratikus vezetőségválasztásokat tartani, amiben némileg még igazuk is van. A Szolidaritás viszont próbálja rendezni sorait. Nemcsak a kormányalakításról elhangzó egymással ellentétes kijelentések okoznak zavart, hanem a képviselőcsoport ülésén arra is figyelmeztettek társaik néhány új honatyát, hogy a parlamentben az éles bírálat nem válhat személyes sérelmek előhozatalává és nem lehet egy kormány szervet bizonyítékok nélkül gyilkosságokkal vádolni a Szejm szószékéről, mint ez hétfőn este a Belügy fölötti vitában történt. Végül még egy hír, amely azt mutatja, hogy a LEMP-nek szövetségeseivel sem rendezett a viszonya: Nem véletlen, hogy a két kisebb párt még nem vot hajlandó támogatólag nyilatkozni Jaruzelski tábornok elnökjelöltségéről. Nos, a demokrata párt KB-nak egyik titkára közölte, hogy az eddigi koalíciós formát tovább nem vállalják, mert ez üres végrehajtó szerepre kényszerítette őket. Elkészítették egy koalíciós szerződés tervét, amely előre rögzítené a célokat és feladatokat. És csak ennek alapján lesznek hajlandók az eddigi vezető párttal közös kormány alakítására.

- A nyugatnémet külügyminiszter prágai tárgyalásairól hallgassák meg Nyárádi Péter jelentését.

(EM)

- A repülőtéri fogadtatás után az NSZK külügyminisztere a látogatás jellegének megfelelően azonnal 50 perces négyszemközti megbeszélést folytatott vendéglátójával Johannes CS külügyminiszterrel. Ezután a plenárisná bővült találkozón szóba kerültek a nemzetközi élet eseményei, így a VSZ bukaresti ülése és a hét tőkés állam hétvégi összejövedele Párizsban. Szót kerítettek a CS nyugatnémet viszony egyetlen nyitott kérdésére, a tavasszal eltérített MALÉV gép ügyére is. CS részről újból szorgalmazták a géprablók kiadatását, hivatkozva arra, hogy ez a leghatásosabb szer az ilyen tettek ellen. Az NSZK egyelőre elzárkózik a prágai kérés teljesítése elől. A külügyminiszteri találkozót követte a párbeszéd Adamec miniszterelnökkel. Az NSZK CS első számú kereskedelmi partnere és a csere igen élénk. Annak ellenére az, hogy CS némi passzívummal rendelkezik. A megbeszélésen a cserearány javításáról, ill. kölcsönös gazdasági és utazási könnyítésekről esett szó.

-

Szibériában több ezer bányász sztrájkol hétfő óta.

(folytatás a következő oldalon)

(EM.)

A szovjet szakszervezetek lapja beszámol arról, hogy Medzsulecsensz bányáiban jobb élet- és munkafeltételeket követelnek a dolgozók. A Trud azt írja, hogy több bánya sztrájkoló munkásai munkaruhában, Novokuznyeckben a városi pártbizottság épülete elé vonultak és üléssztrájkot kezdtek. A szénbányászok 30 pontból álló listát terjesztettek elő, amelyben egyebek között nagyobb gazdasági önállóságot követnek, sürgetik a 45 napos szabadságot a föld alatt dolgozóknak és azt kérik, hogy javítsák meg az élelmiszer ellátást. Az illetékes szovjet miniszter a helyszíntre érkezett, hogy megbeszélést folytasson a sztrájkolókkal.

Sztrájk van Nagy-Britanniában is.

Ma ismét megbénították a fiorgfalmat a vasutasok. Egy hónapon belül már negyedszer szüntették be a munkát. Londonban nem járt a földalatti vasut, a dokkmunkások is megkezdték korábban betiltott sztrájkjukat és összesen fél millió brit közalkalmazott szüntette be a munkát két napra.

A következő két hír Kinával kapcsolatos:

A kínai és a mongol kom. párt megállapodott abban, hogy helyreállítja kapcsolatait. A két párt külügyi vezetői Ulan Batorban, a mongol fővárosban tárgyaltak. Mongólia és Kína kapcsolatai 25 évvel ezelőtt szakadtak meg, de 3 évvel ezelőtt már helyreállították a konzuli viszonyt.

Párizsban a kínai demokratikus mozgalom két illegálisan Franciaországba távozott vezetője résztvett azon a tüntetésen, amelyen leleplezték a pekingi diákok szabadságsuobrának mását. Ezzel egyidőben Li Peng kínai miniszterelnök kijelentette, nem kell megtorlástól tartaniuk azoknak a külföldön tanuló kínai diákoknak, akik a megmozdulások idején a pekingi kormány ellen tüntettek.

Egy másik szocialista országban változtaltanak a bajok.

Jugoszlávia jelenlegi válságát a hatalmas bürokratikus államigazgatási rendszer idézte elő. A szerb köztársasági vezető Szlobován Lilosevics a párizsi Le Mondenak nyilatkozva kifejtette, a jelenlegi államigazgatási gépezet látszólag demokratikus, azonban igen drága és valóban senkinek sem kell ilyen hatalmas szervezet. A szerb politikus

(EM.)

véli, hogy a néhai Tito elnök már igen idős volt, amikor a 70-es évek elején megkezdtek a jelenlegi államigazgatás kiépítését és ezért nem tudta felmérni, hogy ez a rendszer tőlükre teszi az országot. Jugoszláviában tavaly 12 %-kal csökkentették a fegyveres erők tényleges és tartalékos állományát. Belgrádban a védelmi miniszter elmondta, hogy tanulmányozzák a katonaság létszámának további csökkentését is. A vezérezredes Belgrádban arról is tájékoztatott, hogy megkezdtek a hadi üzemek átállítását a piaci törvények alapján való termelésre.

Bécsben befejeződött annak tárgyalásnak a 2-ik fordulója, amelyen az európai biztonsági és bizalom erősítő intézkedéseket vitatják meg. A helsinki folyamatban résztvevő 35 állam a tervek szerint szeptember elején folytatja a tárgyalásokat. Az amerikai küldöttség vezetője azt mondta, hogy gyakorlatilag megállapodtak a katonai információ cseréről, de úgy vélekedett, hogy a VSz javaslataiban csak hiányosan szerepelnek az ellenőrzési intézkedések.

A NATO, ugyancsak az osztrák fővárosban holnap terjeszti a VSz képviselői elé javaslatait a hagyományos fegyverek leszereléséről. A tervezet a legutóbbi NATO csúcsértekezleten elfogadott határozatra épül.

Az afgán lázadók elutasították azt a tűzszünetet, amelyet máától léptettek volna életbe a kormányerők. Csütörtökön mohamedán vallási ünnep kezdődik és Nadzsibullah elnök emiatt utasította a hadsereget, hogy négy napra függeszék fel a harcot. A kormányerők ma még rakétákkal lőtték a lázadók Kabul környéki állásait.

Egy párizsi jelentés arról, hogy a kom. párt miként lép fel a kormányzó szocialisták ellen néhány munkás ürügyén:

- Sajátos módon készült a bicentenáriumra a CGT szakszervezet és a mögötte álló francia kom. párt. Hogy az ünnepi készülődés miatt egyébként is megbolygatott Párizsban a káosz telejs legyen, a CGT ma délutánra tüntetést hirdetett Párizs belvárosában. A hivatalos ürügy a Renault művektől verekezés, vandalizálás miatt elbocsátott 10 CGT aktivista visszavételének a követelése. A parlament egyébként amnesztiában részesítette a tizeket, de az alkotmánytanács úgy döntött,

(EM.)

a fizikai erőszakra a szakszervezetnek sincs joga, ezért a lo elbo-
csátott nem térhet vissza a Renault művekhez. A voltaképpen jelenték-
telen ügyet azért fújja fel a francia kom. párt, hogy így az emberi
jogok megsértését emlegetve ösztözet zuditson Mitterrand elnökre
és a szocialista kormányra. Az időzítés célja is nyilvánvaló, megzavar
a bicentenáriumi ünnepeket. A gyakorlati eredmény biztos, sikerült
növelni a párizsi közlekedési káoszt. A politikai eredmény viszont
nagyon könnyen, megjósolható, az FKP tocvábbi elszigetelődése lesz.

Budapesten ma találkozóra került sor az osztrák kormány, illetve a
magyar el n zék képviselői között. A hír önmagában is unicum és különö-
sen fotnoposság teszi az eseményt a tárgyalások tlémája, a világkiállí-
tás. Ez a kapcsolatfelvétel talán sok olyan bonyodalmon segíti át a
szervezőket mindkét országban mint amilyeneket Bős-Nagymaros ügyében
nem lehetett elkerülni. Rudi Zoltánt hallják:

- Nem meggyőzni, hanem tájékoztatni szeretne volna ahazai ellenzé-
ki szervezetek jelenlévő képviselőit az 1995-ös Bécs -Budapest világ-
kiállítá szotrák kormánybiztosa. A Tudományos Dolgozók Demokratikus
Szakszervezet jóvoltából létrejött vitafórumon az asztal egyik
oldalán dr. Erhard Busek, az iosztrák szövetségi kormány kutatási mi-
nisztere, kormáéynbiztos és az ötz kísérő szakértői csoport ült. A
másik oldalon pedig a magyar elelnzéki kerekasztal szervezetinek
képviselői várták miként érvel az osztrák fél. Dr. Busek elmondta,
hogy tisztában vannak a magyar gazdaság nehézségeivel, de vélemény
szerint éppen ezért kell beruházás élénkítő vállalkozásokba fogni.
Érthető- mondta - hogy az elelnzék kritikus szemmel figyeli a kormány
intézkedéseit, ám mégsem szabad pusztán bizalmatlanságból elvetni a
világkiállítás közös szervezését. A mai találkozóra éppen azért
jöttek shivesen az osztrák szakértők, hogy a jogos aggodalmakat meg-
fogalmazó szervezeteket tájékoztatásuk eddigi elemzéseik eredményei-
ről, hogy aztán ezek ismeretében érzelmeiktől mentesen foglalhassanak
állást a világkiállítás ügyében Mint kiderült nem titok az sem, hogy
Ausztriának szinte minden szempontból kedvező hatású lenne a világ-
kiállítás 1995-ös rendezése, első sorban azért mert a lassabban
fejlődő keleti országrész felzárkózhatna a gazdagabb szomszédokkal
körülvett nyugatihoz.

A Bécs-Budapest vilgákiállítás pontos költségvetésének és részletes te-
vének közzétételét szorgalmazza a Magyar Demorkata Fórum bpesti XI.

(EM.)

kerületi szervezete. Azt javasolják, hogy a rendezvényt szervezők élére olyan krománybiztost nevezzenek ki aki az egész társadalom bizalmát élvezi. Ajánlják azt is, hogy a világkiállítás kormánybiztosának muinkáját a parlament által megbízott kuratórium ellenőrizze.

A belügyminisztérium azt igéri az Ausztriában élő magyaroknak, hogy gyors, rugalmas és liberális ügyintézésre számíthatnak hazatérésükkor. Miután az osztrák belügyi tárcba bejelentette, hogy megszünteti a magyar menedégjog kérők állami ellátását így várhatóan megnövekszik a hazatérők száma. A magyar belügyminisztérium illetékese elmondta, hogy akik törvény ellenesen meghosszabbították külföldi tartózkodásukat, de elutazásuk előtt bűncselekményt nem követtek el, azok érvényes utlevéllel nyugodtan hazaérhetnek. Akiknek uti okmánya már nem érvényes, azok a bécsi magyar külképviselethez fordulhatnak. Az Ausztriában élők hazautazási kérelmeti soronkívül fogják elbírálni.

A 168 Óra című rádióműsorunk többször egymásután foglalkozott - csupa kisbetűvel mondom - Papp János jelenséggel, vagyis a 70-es évek pártvonalon feltörekvő helyi hatalmasságaival, visszaéléseikkel. A Demopk. rata Fórum veszprémi szervezete egyébként néhány hete éppen ezekről az emberekről tartott tanácskozást. Arról mi lehet a szerepük, helyesebben mi nem lehet már a szerepük Magyarországon. Most az ügy újabb fordulatáról Horváth Gyula számol be:

- Papp Jánosnak, az MSZMP volt Veszprém megyei első titkárának nem lehet helye a megújuló MSZMP-ben hangsúlyozza a Veszprém megyei reform kezdeményezések hálózatának most megjelent nyilatkozata. Többszöri vita után jutottak erre a következtetésre. A reformhálózatok lényegében megerősítik PAPP JÁNOS Közelmúltban elhangzott nyilatkozata is, a melyekben a közvélemény tudomására hozta, nem hajlandó visszavonulni a politikai életből és nem óhajt lemondani megyei pártbizottsági tagságáról sem.

A következő történet kicsi hasonló, a helyszín viszont az ország másik tája. Békéscsaba, a tudósító pedig Cseh Éva:

- Békéscsaba városának tanácselnöke felvette a kesztyűt, azaz nem hajlandó önként lemondani tisztségéről. Inkább tancástagként megméreteti magát választóival így augusztus 5-én visszahívási szavazás lesz a város 36-os körzetében. Erről döntött délelőtti rendkívüli ülés.

(EM.)

sén a tanács testüelt. Az előzmény: Dr. GALI MIHÁLY tavaly tavasztól a város első embere és sokan úgy tartották ilyen menedzser még nem igazgatta Békéscsaba ügyes-bajos dolgait. Ám aztán év végén kirobbant a bunda-botrány, amelyben előző VB titkári funkciójából adódóan az ügyészség különösen nagy vagyoni hátrányt okozó hűtlen kezeléssel vádolja. Ennek elelnré a város tanácsa bizalmat szavazott számra. Sőt kk. egy hónapja felemelte az elnök fizetséét és magas összegű prémiumot is megajnlott részére. Ekkor a FIDESZ békéscsabai csoportja visszahívásár atanácstagi körzetében aláírásokat gyűjtött és a választópolgárok 30 %-a egyetértett azzal, hogy dr. GALI MIHÁLY visszaélt választói bizalmával. Ezért a választási elnökség javaslatára a tancás délelőtt kitűzte a visszahívási szavazás időpontját.- És most már a választókon a sor. Hiszen ha tanácstagként visszahívják dr. GALI MIHÁLYt, akkor tancáselnök sem maradhat tovább. Egyébként az ellenzék szerint aközvélemény azt is sejti, hogy csak a második vona kerül bunda-ügyben a vádlottak padjára, ugyanis a régebbi pártirányítási szisztéma szerint lehetetlen, hogy a több mint 10 millió forint elbundázásáról ne tudtak volna a szomszédos MSZMP székházban.

(Folytatás a következő oldalon.)

(EM)

Még néhány hazai hír:

A hazai mezőgazdasági termelőszövetkezetek decemberben tartják kongresszusukat. A TOT előkészítő bizottságot hozott létre, amely kidolgozza az új agrár- és szövetkezőpolitikai elveket, valamint az érdekképviselő megújításának feladatait.

Az ipari tárca azt fontolgatja, hogy néhány csődbe jutó nagyvállalat termelőegységeit, berendezéseit kedvezményes hitelekkel és vagyónrészesedéssel a kisipari szférának adja át. EGYEBEK között erről beszélt a minisztérium vezetője azon a megbeszélésen, amelyen a kisiparosok országos szövetségének vezetőivel találkozott. Horváth Ferenc felkérte a KIOSZ-t hogy vegyenek részt annak a törvénynek a kidolgozásában, amely a kisvállalkozói tevékenységet szabályozza. Az ipari miniszter szólt arról, hogy az ország egyes területein, így pld. Szabolcs-Szatmárban vagy Nógrádban a foglalkoztatási gondok zömét a kisiparnak kell megoldálnia. A kisvállalkozások képviselői a megbeszélésen kifogásolták, hogy a jelenlegi szabályozó rendszer nem ösztönző és az újrakezdési kölcsön óriási adminisztrációval jár.

A kormány mellé rendelt Vallásügyi Titkárság szerepének és jogkörének tisztázását kéri a Magyar Protestáns Közművelődési Egyesület vezetősége. A testület szükségesnek tartja, hogy vegyék számba a múltbeli sérelmeket és tárják fel pontosan az elmúlt évtizedek eseményeit a valláspolitikában.

EGY-egy videokazetták csökkentett áron kerülnek forgalomba, mert nagyon gyenge minőségűek. Az ismeretlen gyártótól származó ESCE-180 HG jelű videokazettáktól a kereskedelmi minőségellenőrző intézet megállapította, hogy csak korlátozott számú felvételre és lejátszásra alkalmas. A vásárlók reklamációit ezekre a kazettákra további vizsgálat nélkül kell elfogadni, és a vételárat vissza kell fizetni.

- Sporthírek:

(EM)

- Először is egy nagyon jó hír: Magyarország - EGY.Államok
lo:8 a vizilabda világkupán, tehát második meccsét is meg-
nyerte a vizilabda válogatott. - Kupasorsolás: Ismétlés. ---

Az időjárásról:

GYakran lesz erősen felhős az ég hazánkban, újabb esők és
főként a keleti országrészben zivatarok várhatóak. Az észak-
nyugati szél főleg a Dunántúlon néha megélénkül, zivatar ide-
jén átmenetileg megerősödik. Éjszaka 14-19, holnap a keleti
országrészben néhány fokkal 25 fok felettt, másutt 20-25 fok
között lesz.

A Márványi Péter szerkesztette EM ezzel véget ért.
Müller Mihályt hallották, a viszonthallásra.

PETŐFI - adó.

HÍREK.

21 h.

George BUSH egész napos, zsufolt programja után fogadást adott az Egy. Államok bpesti nagykövetének rezidenciáján. Az amerikai elnök vendége volt STRAUB F. BRUNÓ, NYERS REZSŐ, GRÓSZ KÁROLY, NÉMETH MIKLÓS, SZÜRÖS MÁTYÁS, POZSGAY IMRE, HORN GYULA, a kormány több tagja és több országgyűlési képviselő. A fogadásra hivatalosak voltak a különböző ellenzéki pártok és politikai szervezetek vezetői, képviselői. Az estén BUSH elnök és felesége valamennyi vendégével elbeszélgetett. A fogadáson az Egy. Államokban is ismert Bojtorján -együttes játszott county -muzsikát.

A magyarországi idegennyelv oktatás fellendítésére az amerikai Békehadtest önkéntesei is tanítanak majd angol nyelvet hazánkban. Ezt Bush amerikai elnök jelentette be a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen mondott beszédében néhány gazdasági javaslattal együtt. A Békehadtest igazgatója Washingtonban elmondta, hogy 60 nyelvtanár 1990-től dolgozik majd a magyar iskolákban.

Bécsben holnap terjesztik elő a NATO részletes javaslatait a hagyományos fegyverzetek lezsereléséről. Ezeket a NATO csúcson megfogalmazott határozatban fogadták el a nyugati országok. A TASZSZ szovjet hírügynökség katonai szakírója úgy véli, hogy a kétoldalú kapcsolatok javulásával közeledett egymáshoz a NATO és a Varsói Szerződés álláspontja a hagyományos fegyverzetcsökkentés területén.

Prágában a nyugatnémet külügyminiszter és a csehszlovák diplomácia vezetője az két ország kapcsolatát érintő kérdésekről tárgyalt. Gensche külügyminiszter ma találkozott Ademec miniszterelnökkel és Tomasek biborossal, holnap pedig fogadja őt Jakes a csehszlovák kom. párt főtitkára és G. Husak államfő.

A londoni nemzetközi színházi fesztiválon a bpesti Katona József Színház társulata a Revizort mutatta be. A hónap végéig tartó fesztiválon a Katona József Színház tagjai a Három nővért is előadják.

Meghalt Kovács Andor gitárművész. 60 éves korában szívinfarktus kö-

(Hírek 21 h.)

vetkeztében hunyt el. Temetéséről később intézkednek.

Időjárás jelentés:

Gyakran lesz erősen felhős az ég, újabb esők, zivatarok várhatók. Az északnyugati szél csütörtökön a Dunántúlon megélénkül, zivatar idején megerősödik. Éjszaka 14 -19 , csütörtökön a keleti országrélszben néhány foggakl 25 fok fölé, másütt 20-25 fok körül lesz a hőmérséklet.

A Balatonnál gyenge alégmozgás, átmenetileg 40-50 km-es óránkénti sebességű széllel. Az 1. fokú viharjelzés érvényes. Hajnalban 17-19, fok várható. A tó vizet 25 fokos.

- o o o -

KOSSUTH - adó.

HÍVILÁG.

22 h.

A mikrofonnál Vrannai Katalin.

Az amerikai elnök erkölcsi és pénzügyi támogatást ígért a magyar reformokhoz. Konkrét hitel vagy segélycsomagot azonban nem hozott. De ezt a magyar vezetés nem is várta. Maga G. Bush a vasfüggöny egy darabjával távozhat holnap Magyarországról. Ugyanis ezt kapta ajándékba NÉMETH MIKLÓS kormányfőtől.

BUSH amerikai elnök mai budapesti programját Csák Elemér és Kulcsár István ismerteti:

- Marathoni tárgyalássorozat a magyar vezeté stagjaival és az ellenzéki szervezetekkel. Megálalpodások a lgi forgalom és az idegenforgalomról, a mezőgazdasági együttműködésről és a borsodi iparszerkezet korszerűsítéséről. És egy fontos beszéd, amelyben George Bush erkölcsi és anyagi támogatást ajánlott fel a magyarországi reform folyamat kibontakoztatásához. Ez az amerikai delegáció szerdai programjának mérlege.

Bush látogatásának fontos, amerikai részről programadó mozzanata volt az a beszéd, amelyet az elnök a Marx Károly Közgadástudományi Egyetemen tartott.

-(Bush hangja.) - Azrét vagyok itt, hogy az Egy. Államok partnerségét ajánljam fel Magyarországnak. Az Egy. Államok partner lesz abban, hogy Magyarországon sikeres gazdaság jöjjön létre. S enenk jegyében a következő intézkedésekte jelemtem be- mondta Bush majd közölte. A párizsi gazdasági csúcstalálkozón javasolni fogja, hogy a fejlett tőké országok adjanak segítséget a magyarországi reformok megvalósításához

- Az elnök elmondta, felkéri az amerikai kongresszust szavazzon meg 25 millió dollrát egy olyan alapítványra, amely a magyar magánfázdaság fellendítését szolgálja. Bejelentette Bush azt is, hogy amint a magyar parlament elfogadja az új kivándorlási törvényt a VSz tagállamai közül elsőként szabadul meg telejsen a kereskedelmi korlátozások alól. Emellett bizonyos területeken az amerikai fél megszünteti a vámtarifákat. Bush bejelentette még, hogy már csak a szenátus jóváhagyására vár az a megállapodás, amely kormánygaranciákat biztosít az amerikai magáncégeknek magyarországi beruházásaikhoz.

(Hírvilág 22 h.)

- A gazdasági fejlődés nem következhet be úgy, hogy károsodjék a környezet- hangsúlyozta az elnök és kilátásba helyezett 5 millió dollárt közép - és keleteurópai környezetvédelmi központ létrehozásához Budapesten. Bush további bejelentései között szerepelt, hogy Amerika-házát állítanak fel a magyar fővárosban., A Béke-hadtest nevű szervezet pedig Budapesten és a megyékben angol nyelvet tanít majd hazánkban. Növelik a szakemberék számát és szó van arról is, hogy közös kutatásokat folytatnak egyes tudományos szakterületeken.

- A tárgylaáspokról több tájékoztató is elhangzott. Most ezekből idézünk. Mindenek előtt abból a sajtókonferenciából, amit KOVÁCS LÁSZLÓ külügyi államtitkár tartott.

- KOVÁCS: - A megbeszéléseken George Bush elnök a magyar vezetőktől nagyon alapos és részletes tájékoztatást kapott ---

(Ismétlés. Lásd a 811. oldalon.)

- Külön találkozott az amerikai elnökkel POZSGAY IMRE az MSZMP elnökségi tagja, államminiszter. Délutáni sajtótájékoztatóján így összegezte megbeszéléseinek lényegét:

- POZSGAY- A legfőbb tanulság, ami már eddig is levonható a látogatás eseményeiből, hogy az ami történt megfelel a magyar kormány várakozásainak.----

(Ismétlés. Lásd a 816. oldalon.)

Az Egy. Államok tömegkommunikációjában talán még sosem beszéltek ennyire Magyarországról. P. Szabó Józsefet hallják:

- Az Egy. Államokkészen áll, hogy partnere legyen Magyarországnak, ami élen jár a gazdasági és politikai reformokban- ez volt a kommentárok lényege. Többször is összehasonlították a kommentárok a varsói és a bpesti látogatást, a lengyel és a magyar helyzetet, hangsúlyozva a magyarországi eredményeket. Az ausztria határzár felszámolásától az új alkotmányig és a többpárti szabad választások lehetőségéig sokminden nagy hatást gyakorolt az amerikai elnökre Budapesten, ahol - ezt is kiemelték a Bush beszédből- Amerika-ház létesül. A magyarok nemcsak a támogatás dollár összegét mérlegelik ez is elhangzott azzal, hogy - idézem - a lengyelek elégedetelenek voltak a felajánlott 100 millió dollárral. A bpesti Bush-csomagot itt nagyon jelelnősnek ítélik. Miközben a magyarországi helyzetelemzések azt a mozzanatot is pozitívként említik, hogy a magyar reformok - megindítom - a kommunista párton belülről indultak el.

Hung. Monitoring 12.7.89.-e.

(Hírvilág 22 h.)

Moszkvai visszhang Barát Józseftől:

- Az Egy. Államok tánogatja a magyarországi reformokat, ám a látszatát is kerülni akarja a beavatkozásának- Ezt emeli ki Bush mai bpesti kijelentései közül a TASZSZ. Nyugtázva, hogy az Egy. Államok elnöke többször is hangoztatta, hogy hazája érdekekl a szovjet peresztrojka sikerében. A TASZSZ tuaósítói megemlitik, hogy a vezető nyugati oirzások párizsi találkozóján az Egy. Államok felveti a Magyarországnak és Lengyelországnak nyujtott közös nyugati segítség kérdését, illetve, hogy az elnök javsolni fogja akongresszusnak, hogy az tegyen alapitványt a magyar magánszektor élénkítésére. Mindezt azonban az a realitásokat valószínűleg pontosan tükröző megállapítás vezeti be, hogy a magyar problémákat valójában csak a magyarsok oldhatják meg.

Egy másik szociapista országban már nem fogadták ilyen kedvezően a magyar-amerikai barátkozást. nyárádi Péter jelenti Prágából.

- A csehszlovák rádió esti külpolitikai műsorában nyitóhírkétn számolt be Bush elnök bpeszti látogatásáról. Miután ismertette az elnök egész napi programját a kommentátor hozzáfűzte a nap eseményeként számontartott beszéd a közgazdasági egyetemen egészében csalódást keltett, mivel nem hozott smemi különösebbet. Viszont megerősítette azt a szándékot az Egy. Államok részéről, hogy anyagi támogatások ígéretével jobban magához kösse Magyarországot. A TV Hiradó egyetlen külhírként számolt be az eseményről és a bepszti tudósító elmondta, hogy a magyarok sok ígéretet kaptak Bush elnöktől de igencsak sok és nehéz feltétellel társítva.

GRÓSZ KÁROLY az MSZMP főtitkráa mond bucsúbeszédet Kádár jános ravatalánál. Kimmer Emil a pár helyettes szóvivője az ujságírókat tájékoztatta arról, hogy eddig csaknem 30 külföldi külöttség jelezte részvételét a temetésen, több mint ezren tisztelegtek levélele Kádár János életműve előtt, köztük államfők is, mint F. Mitterrand vagy Koivisztó. A külföldi sajtó rednkivüli érdeklődése miatt tovább működik a Vigadóbeli sajtókpont, ahol az ujságírók televizion kísérhetik figyelemmel a temetést.

A szóvivő szólt arról is, hogy szerda délután otthonában felkereste KÁDÁR JÁNOSNÉT. Az özvegyet rednkivül megviselte Kádár János halála, da a körülményekhez képestz jól érzi magát és készül a temetésre.

(Hírvilág 22 h.)

Ismét külföld:

Mint hallották Csehszlovákiában nem a legszívélyesebben kommentálták az amerikai elnök bpesti látogatását. Ez azonban nem jelenti, hogy a prágai vezetés ne folytathatna párbeszédet a tőkés országokkal. Jelenleg a nyugatnémet külügyminiszter tárgyal Prágában. ismét Nyárádi Péter beszél:

- Genscher nyugatnémet külügyminiszter látogatásának első napján a csehszlovák külügyminiszterrel folytatott megbeszélést, amelyen szóba kerültek az együttműködés bővítésének lehetőségei. Szóltak turisztikai lehetőségek fejlesztéséről is. NSZK részéről azonban a külügyminiszter felvetette az emberi jogok kérdését, de részletekbe nem bocsátkozott. megállapították, hogy a két ország kapcsolatainak fejlesztése jelentősen javítja Európa ezen térségének hangulatát, segít az enyhülésben. Szó került a tavaszi géprablókra is, de e téren nem változott az NSZK visszautasító álláspontja. Késő délután a miniszterelnökkel folytatódott az NSZK-beli vendég tárgylaássorozata. Itt első sorban a gazdasági együttműködésről esett szó, arról, hogy a hagyományosan jó partneri kapcsolatban hogyan küszöbölhető ki a régóta fennálló csekély csehszlovák kereskedelmi hátrány és deficit. Genscher külügyminiszter programon kívüli találkozóra is sort kerített. Az előzetes tervtől eltérően találkozott a napokban 90-ik életévét betöltött Tomasek biborossal a csehszlovák katolikus egyház fejével. Majd a nyugatnémet sajtókisérérettől kapott információ szerint, egy meg nem nevezett ellenzéki is beszélgetést folytatott az NSZK külügyminiszterével. Ezekről az eseményekről azonban a csehszlovák hírközlő szervek nem adtak ki jelentést. Ezekben a percekben a nyugatnémet vendég vendéglátásával együtt diszvacsorán vesz részt.

Boris Jelcin ismét támadta M. gorbacsovot. A moszkvai sajtótájékoztatón Barát József járt:

- (Orosz beszéd.) - Ha Gorbacsov elvtársnak nem sikerült választ adnia a kongresszusnak arra a kérdésre, hogy hány dácst építettek fel a számráa, nyilvánvalóan hirtelenében nem tudta végigszámlálni. Ekkor emlékeztethetem, a négy év alatt 4 nyaralója épült. A privilégiumokkal kapcsolatos kérdésre válaszolt így B Jelcin, szokás szerint nem minden hatásadás nélkül azon a nemzetközi sajtótájékoztatón, melyet a szovjet népképviselők tartottak a moszkvai filmfesztivál vendégei számára. Jelcin általában is élesen támadt Gorbacsovot. Ki-

(Hírvilág 22 h.)

jelentve, hogy nem megfelelően vezette anépképviselők kongresszusát. Hogy az esemény óta az elnök főtitkár népszerűsége hazájában rohamosan csökken, hogy az egész politikai bizottság jobbra, a konzervativizmus felé tolódott el. Jelcin nem zárta ki, hogy az adminisztratív apparátus puccsra készülhet és a sztálinista totális állam restaurációjában reménykedik.

A SzU-ban különbizottságot hoztak létre a karabahi kérdésnek, a német kisebbség problémáinak, illetve a krimi tatárok ügyének megvizsgálására. Erről a nemzetiségek tanács adöntött. Azt is bejelentették, hogy várhatóan hasonló bizottságokat hoznak létre más kisebb nemzetiségek gondjai kapcsán is.

Leningrád új első titkára hangsúlyozta, hogy mindenkivel párbeszédet kell folytatni így a népfronttal és a zöldekkel is, hogy összefogják a haladó erőket. Boris Gitaszpovot a leningrádi területi pártbizottság szerdei ülésénv álasztották meg, miután az eddigi pártvezető lemondott. Jurij Szorovjovot már korábban is élesen bírálták, mert a tavaszi választásokon több más helyi párt- és állami vezetővel együtt veresége szenvedett.

Lengyelország összesen 7 milliárd nyugatnémet márka visszafizetésére kapott haladékot az NSZK-tól. Miután akét ország pénzügyminisztere megállapodott a hitelek átütemezéséről Varsónak 1993 és 97 között kell visszafizetnie adósságának ezt a részét. Bonni kormányforrások azt is közölték, hogy az NSZK kész újabb 1 milliárd márka hitelt nyújtani Lengyelországnak.

Bécsben csütöürtökön a NATO benyújtja javaslatait az európai csapatcsökkentésről. Bush amerikai elnök az Északatlanti Szövetség május végi csúcsértekezletén indítványozta, hogy az Egy. Államok egyaránt csökkentse 275.000 főre a határain kívül Európában állomásozó csapatokat. A szovjet katonák létszámának megfelelően -- ez a szovjet katonák létszámának megfelelését, az Egy. Államok esetében 10 %-os, a harcoló egységeknél 20 %-os csökkenést jelentene.

Ismét itthon. A Szakszervezetek Országos Tanácsa támogatja az Árhivatalnak azt a törekvését, hogy 3 éven belül 10 %-ra szorítsák vissza

(Hírvilág 22 h.)

az inflációt.

A szaktanács elnökségének az a legfontosabb célja, hogy védje a reálbéreket és képviselje a foglalkoztatási érdekeket. A SZOT elnöksége célszerűnek tartja, hogy a szakszervezeti apparátusokban működő MSZMP tagok a jövőben más területeken végezzék pártmunkájukat. A testület nem viotatta meg a kormány három éves gazdasági csomagtervét mert az erről szóló tervezetet mindössze 3 nappal ezelőtt kapta meg.

A belügyminisztérium megígérte az Ausztriában élő magyaroknak, hogy gyors, rugalmas és liberális ügyintézésre számíthatnak hazatérükr.

(Ismétlés.)

NYERS REZSŐ az MSZMP elnöke és GRÓSZ KÁROLY pártfőtitkár fogadta a zsidó világkongresszus elnökét. (Ismétlés.)

A Bécs-Budapest világkiállítás osztrák kormánybiztosa szerint mindkét országnak jelentős érdeke fűződik az 1995-ös rendezvényhez. E. Busek ezt azon a tájékoztatón mondta az ellenzéki kerekasztal pártj és más független magyar szervezetek képviselőit hívták meg. Figyelmeztetett arra, hogy a világkiállítás csak akkor lehet sikeres, ha a lakosság minél több információt kap az előkészületekről és a várható előnyökről.

Összefoglalónk végén térjünk vissza az amerikai elnök és felesége látogatására! De most már könnyedebb hangnemben. G.- Bush szerét ejtette, hogy magyar gyerekekkel együtt, tornaruhában több kört fusson a _bopesti Vasas Teniszpályán.

Barba Busht munkatársunk Karakai Ildikó kísérte el.

- Az elnöki látogatás hölgyőprogramjai során Barba Bush már az első percekben elbűvölt mindenkit, mikor kiszállt kocsijából. Az autót több másikkal együtt az Egy. Államokból hozták át Európába. Amerika első számú asszonya kékeszöld árnyalatú, kétsoros gombolású ruhát viselt, élénkebb zöldszínű cipővel és fülbevalóval. Látszott rajta, hogy nem okoz neki gondot a kora. Szívesen vállalja a nagymama szerepet bátran viseli ősz haját és nem varratja fel a ráncait. Délelőtt, amikor a vak gyermekek Szent Anna otthonába látogatott, kezefogott

(Hírvilág 22 h.)

a növendékekkel, megsimogatta őket és némelyikükkel elbeszélgetett. Mikor a vendégkönyvet tették eléje soraival isten áldását kérte a többszörösen fogyatékos gyerekekre. Délután Tahitótfalun, ahol az erdélyi menekültek központjátá keverte fel, elragadtatással szólt a feltálat kürtöskalácsról. Öszintén érdeklődött a menekültek sorsáról, körülményeiről és elmodta, hogy szerinte az egyik legnagyobb tragédia, ha otthonuktól és gyökereiktől ofzstják meg az embereket. Az Egy. Álalmok elnökének feleségét egyébént énekelni is hallhatták azok akik vele voltak Tahitótfalun. A helyi sikola angol tagozatos diákjai énekes, táncos műsort adtak és a szinpadre kísérték Bush asszojnt is.

(Zene. Ének.)

Sport:

Az európai labdarugó kupák sorsolási eredménye. ---

Vizilabda. Magyarország- Egy. Államok 10:8. --

Intertotó kupa. ---

Admira Wacker- Rába ETO 5:1. - Keresü fotball-lecke volt ez.

Időjűárás jelentés.

(Lásd a 836. oldalon.)

Ezzel jó éjszakát kíván a szerkesztő Vrannai Katalin.